The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500.
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Balandžio-April 25 d., 1940 | No. 99

NACIŲ LAIVYNAS IŠPLAUKĖ IŠ BALTIJOS UOSTŲ

FRANCUZAI MATO PAVOJŲ ŠVEDIJAI

Ledlaužiai paskirti transportams palydėti

PARYŽIUS. Francuzija, bal. 24. — Trečiadienio vakare gauti pranešimai, kad Vokietijos kariuomenės transportai išplaukė iš Baltijos uostų pietuse nuo Švedijos. Jų kelionės tikslas nežinomas, bet francuzai mato pavojų Švedijai.

Kiti pranešimai skaito pavojų Švedijai mažesniu esant, negu jis atrodo. Ir nurodoma, kad šiandien, trečiadienį, Vokietija ir Švedija veda derybas, stengdamosi išrišti problemas kilusias dėl Vokietijos okupavimo Danijos ir Norvegijos. Todėl manoma, kad Vokietijos transportai išplaukę į Norvegiją, o ne į Švediją.

—x—x—x—

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 24. — Francuzijos karo ministerijos atstovas trečiadienį pareiškė, kad Vokietijos kariuomenė sodinama ir ginklai kraujami į transporto laivus Baltijos uostuose į pietus nuo Švedijos.

To atstovo paaiškinimu, Vokietijos prisiruošimai sudaro aiškų pavojų Švedijai.

Gal but, aiškino karo ministerijos atstovas, Vokietija ruošiasi pasiųsti daugiau kariuomenės į Norvegiją. Bet jis nurodė, kad sustiprinimams į Norvegiją siųsti prisiruošimai butų daromi labiau į vakarus, ties Danijos sąsiauriais. Dabar gi jie daromi uostuose, kurie yra tiesiai į pietus nuo Švedijos. Be to, tarp transporto laivų randasi ledlaužiai. Jie gi liudija, kad kariuomenės transportai greičiau ruošiami kelionei į šiaurę, pavyzdžiui, į Švedijos uostus Baltijos juroje, kur dar esama ledo ir kur ledlaužiai yra reikalingi.

Francuzijos karininkų rateliuose reiškiama nuomonė, kad Vokietija galį užpulti Švediją. Tikslas busiąs sustiprinti nacių kampaniją Norvegijoje. Sąjungininkų vyriausioji karo taryba konferencijoje antradienį svarstė klausimą, kokių priemonių teks imtis naujiems Vokietijos žygiams atremti. Premjeras Reynaud trečiadienį sušaukė ministerių kabineto posėdį tikslu vykdyti naujai priimtus vyriausios karo tarybos planus.

NACIUS VARGINA NORVEGŲ PARTIZANAI OSLO APYLINKĖJE

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Čia gauti pranešimai, kad norvegai partizanai veikia prieš nacius mušių punktų užnugary. Paskutinėmis dienomis kart kartėmis girdėti kulkosvydžių tratėjimas Oslo priemiesčiuose. Tai norvegai partizanai užpuola vokiečius įsiveržėlius, nors naciai ir paskelbė, kad šitokios atakos reiškia mirties bausmę kaltininkams.

Kituose Norvegijos punktuose trečiadienį karo veiksmai atrodo tokie: Narviko ir Trondheimo frontuose sąjungininkai tebemanevruoja, taikydami suspausti vokiečius kaip replėmis. Rytų sektore, Lillehammerio apylinkėje, eina smarkus mušiai. Vokiečiai sakosi paėmę Mjosen ežero apylinkę, miestelius Hamar ir Gjovik, taipgi Raufosą, kur randasi svarbi amunicijos įmonė. Bet kautynės čia nepasibaigusios ir nusveriantis mušis nelaimėtas.

Sąjungininkų sustiprinimai atvyko į Lillehammerį

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Gautas iš Norvegijos pranešimas telefonu trečiadienį sako, kad į Lillehammerio apylinkę, rytų Norvegijoje, atvyko sąjungininkų sustiprinimų. Lillehammerio apylinkėje eina svarbus mušis.

Norvegijos studentai stoja į armiją

MELLERUD, Švedija, bal. 24. — Oslo universiteto studentai grupėmis pabėgo iš miesto į šiaurę. Jie čia stoja į Norvegijos armiją, kuri kariauja su vokiečiais.

Hitleris jau davęs įsakymą užpulti Švediją

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 24. — Iš Vokietijos Paryžių pasiekė žinia, kad Hitleris jau balandžio 12 dieną davęs įsakymą Vokietijos armijai užpulti Švediją.

Pagal Hitlerio planus vokiečiai, kurie yra okupavę Norvegiją, turėtų perkirsti Švediją Upsala miesto ruože, apie 30 mylių į šiaurę nuo Stockholmo. Gi penkios nacių divizijos, dabar sukoncentruotos uostuose Kiel, Rostock, Warneumuende, Stettine, Dancige ir Koenigsberge, įsiveržtų į pietų Švediją.

Reikia tačiau pasakyti, kad ši žinia pasilieka nepatvirtinta.

Trys busų šoferiai užmušė 180 vokiečių kareivių

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Trys norvegai busų šoferiai vežė 180 vokiečių kareivių. Važiuodami kalno šlaitu šoferiai paleido busus pakalnėn. Patys žuvo, bet kartu su jais žuvo ir vokiečiai kareiviai.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Bendrai giedra; vėsu; lengvi ir vidutinio stiprumo šiaurės iki šiaurės rytų vėjai; saulė teka 4:55 v. r., leidžiasi 6:41 val. vak.

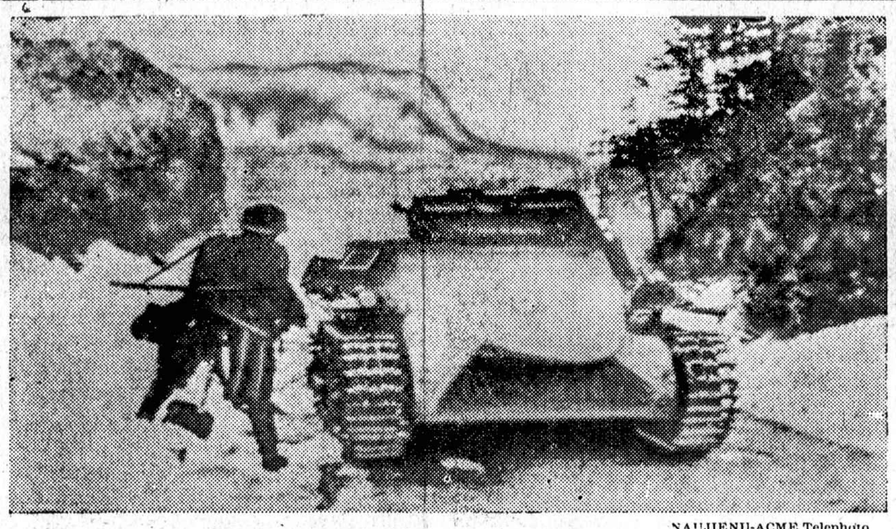

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

VOKIEČIŲ TANKŲ VIENETAS NORVEGIJOJE

Norvegijos karalius atsisako derėtis su naciais

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Norvegijos karalius Haakon trečiadienį išleido pareiškimą, kad nėra pagrindo Norvegijos valdžios deryboms su Vokietija. Vokiečiai turi pasišalinti iš Norvegijos, sako karalius.

Sąjungininkų ir vokiečių mušiuose į šiaurę nuo Trondheimo Norvegijos miestelis Steinkjer sudegintas. 6,000 žmonių neteko pastogės.

Įvykdę mirties bausmę Britanijos konsului

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Patrick Peter King, amerikietis jureivis, buvo Norvegijos uoste Narvike tuo laiku, kai uostą okupavo naciai. Pasak Kingo, vokiečiai sušaudė Narvike Britanijos konsulą, kai jis atsisakė duoti reikalaujamų informacijų. Britas buvo nužudytas Grand Hotel kieme.

Rusija nestos į karą

LONDONAS, Anglija, bal. 24. — Čia pagautas Maskvos radijo pranešimas sako, kad Rusija nestos į karą.

Pranešimas transliuotas anglų ir vokiečių kalbomis.

Maskvos pranešimas kaltina sąjungininkus dėl karo Norvegijoje. Jisai sako, kad dabar sąjungininkai stengiasi įtraukti į karą dar Švediją. (Iš Hitlerio bendrų, suprantama, kitokios kalbos sunku ir tikėtis.)

Britai atakavo 5 nacių bazes

LONDONAS, Anglija, bal. 24. — Karo komunikatas trečiadienį praneša, kad Britanijos lėktuvai antradienio vakare atakavo Vokietijos hidroplanų bazę Sylt ir paskandino du nacių patrulių laivus. Britanijos lėktuvai taipgi atakavo Vokietijos lėktuvų bazę Aalborgą, Danijoj, ir Kristiansand, Oslo ir Stavanger bazes Norvegijoje.

Anglija turi 2,000,000 armiją

LONDONAS, Anglija, bal. 24. — Britanija dabar turi 2,000,000 armiją, neskaitant laivyno jėgų ir marinų.

Britanija pasiuntė daugiau laivų į Narviką

BERLYNAS, Vokietija, bal. 24. — Daugiau Britanijos laivų atplaukė į Narviko apylinkę. Bet laivai nemėgina išlaipinti kariuomenę į krantą. Neapšaudo sąjungininkai nė Narviko uosto, sako Vokietijos pranešimas.

Kitas pranešimas kalba, kad Trondheimo fronte Vokietijos kariuomenė užėmė Steinkjeri, 50 mylių į šiaurę nuo Trondheimo. Tai sustiprino vokiečių kariuomenės pozicijas, nes apsunkino sąjungininkų žygiavimą pietų link (į Trondheimą) pagal geležinkelį.

Stavanger apylinkėje, nacių pranešimas sako, vokiečiai nuginklavo du Norvegijos kariuomenės regimentus. 80 norvegų suimta susirėmimuose prie Bergeno.

Meksikiečiai išgąsdino Amerikos turistus

NOGALES, Sonora, bal. 24. — Ryšium su Meksikos prezidento rinkimų vajumi čia keletas šimtų meksikiečių įsiveržė į traukinį, kuriuo važiavo amerikiečiai turistai.

Niekas iš amerikiečių asmeniškai nenukentėjo, bet kai kurių bagažui padaryta žalos. Išgąsčio buvo nemažai, nes minia triukšmavo ir net ginklais grumojo.

Šiuo laiku Meksikoje eina prezidento rinkimų vajus. Kampanija varoma karšta. Jau įvyko šen ir ten smurto žygių ir rinkimams besiartinant numatoma daugiau jų.

Amerikiečiai ispėti apleisti Jugoslaviją

BELGRADE, Jugoslavija, balandžio 24. — Jau antrą kartą Amerikos konsulatai patarė amerikiečiams išvažiuoti iš Jugoslavijos, jeigu jie neturi svarbių reikalų pasilikti šaly.

Kinai sunaikino Japonijos kareivių burį

HONG KONG, Kinija, bal. 24. — Čia gautas pranešimas, kad kinai įsiveržė į japonų kontroliuojamą miestą Kaifeng, Honan provincijos sostinę, sunaikino japonų kariuomenės burį ir padegė kareivines ir provijanto sandėlius. Kitu pranešimu, kinai veržiasi link Nanchango, Kiangsi provincijos sostinės.

Rumunija šaukia visus ekspertus tvirtovių statyti

BUCHAREST, Rumunija, balandžio 24. — Rumunijos valdžia įsakė visiems šalies arkitektams, inžinieriams ir technikams užsiregistruoti iki gegužės 3 d. Registraciją padarys kariuomenės vadovybė. Rumunijos ekspertų darbas reikalingas tvirtovėms pasieniuose statyti.

Naujosios Dalybos šalininkas laimėjo nominaciją

PHILADELPHIA, Pa., bal. 24. — Antradienį Pennsylvania valstijoje įvyko nominacijų balsavimas. Demokratų partijoj senatorius Guffey, Naujosios Dalybos šalininkas, atrodo laimėjęs nominaciją. 5,179 precinktų balsavimai rodo, kad jis gavo 250,000 balsų, kuomet jo artimiausias oponentas surinko 192,495 balsus. Dar 3,000 precinktų balsai nesuskaityti.

Indaitino buvusį Detroito mėrą

DETROIT, Mich., bal. 24. — Kauntės Grand Jury indaitino trečiadienį buvusį Detroito mėrą, Richardą W. Readingą. Kartu su juo apkaltinti dar 134 asmens, jų tarpe prokuroras Duncan McCrea, buvę praeity ir kai kurie dabar tarnaują policijos atstovai ir kiti.

Įdaitintieji asmens yra kaltinami graftu ir sąmokslu operuoti lotorejas ir kitokius lošius pinigams iš publikos vylioti.

ŠOKIŲ SALĖS GAISRE ŽUVO 203 ASMENS

NATCHEZ, Miss., bal. 24. — Vėlai antradienio vakare šio miesto šokių salėje kilo gaisras. Po gaisro rasta 203 žmonių lavonai. Daug apdegusių nugabenta į ligonines. Daktarų pareiškimu, kai kurie apdegusių mirs. Taigi visas nelaimės aukų skaičius gal pasieks 250.

Pasak šerifo, visi žuvę gaisre buvo negrai. Dauguma jų vaikinai ir merginos 15 - 16 metų.

Gaisras kilo 11:35 val. vakare. Užsidegė siena prie durų, išdekoruota sausomis samanomis. Minia puolė prie durų salės užpakaly. Bet ten išėjimo nebuvo. Salės langai buvo užkalti lentomis. Kai minia metėsi atgal prie įėjimo durų, tai visa salė jau buvo liepsnose.

Ugniagesiai atvyko 11:40 valandą. Viduj girdėjosi baisiausias kliksmas. Į keletą sekundžių vidun įgrimzdo pastate stogas. Pasipilo žiežirbos augštin, žmonių kliksmas degančiame pastate nutilo.

Gaisras neužilgo tapo sulaikytas, bet daugiau nei 200 žmonių žuvo.

Komunistai briaujasi į radijo stočių operuotojus

WASHINGTON, D. C., bal. 24. — Trečiadienį atstovų rūmų ne-amerikoniškai veiklai tyrinėti komitetui liudijo Fred M. Howe, laivų radijo operuotojas.

Tarp ko kita jis papasakojo kad Joseph Davies puošniosios jachtos Sea Cloud radijo operuotojas Stano esąs komunistas. Pats Joseph Davies praeity yra buvęs Jungt. Valstijų ambasadorius Rusijoj ir Belgijoj, o dabar tarnauja užsienių reikalų departamente Washingtone.

Jungt. Valstijų pasažieriniai laivai Washington ir Manhattan samdo tarpe kitų komunistus, pareiškė Howe.

Pasak Howe, dar visai neseniai Chatham (Mass.) radijo stotis samdė kai kuriuos komunistus operuotojus. Jų tarpe buvęs Hollis O. Fairchild.

Walter Adamsą (kuris yra žinomas kaipo komunistas) valdžia samdė radijo stoty Kentucky valstijoje, aiškino Howe.

Valdžios oro tarnyba samdanti tulą Thomas C. Aultą Camdene, N. J. Howe suminėjo kai kuriuos kitus radijo operuotojus, kurie esą komunistai.

Per American Communications Association (C.I.O. uniją) komunistai sunkiasi net į Amerikos laivyno radijo stotį Nam, Norfolke. Komunistai kontroliuoją telegrafo darbininkus per unijos viršininkus taipgi, aiškino Howe. Jeigu per radjią ir per telegrafą siunčiamos kokios įdomios Maskvai žinios, tai komunistai šituose darbuose gali Rusijai pasitarnauti.

Neleis svetimšaliams stebėti karo manevrų

WASHINGTON, D. C., bal. 24. — Jungt. Valstijos neleis svetimšaliams karo ekspertams stebėti manevrų Texas—Louisiana srity.

KAUNAS. — Svarstomas kausimas netrukus įvesti mokesčius nevedusiems vienguniams. Patiriama, kad ši žinia daugelį paskatino greičiau ruoštis vedyboms. Kai kas nori suspėti apsivesti dar prieš tai, kol naujieji mokesčiai įsigalios.

KARO ŽINIŲ SĄTRAUKA

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 24. — Vokietijos kariuomenė sodinama ir amunicija kraujama į laivus reicho uostose Baltijos juroje. Tai esąs ženklas, kad Vokietija ruošiasi užpulti Švediją, kaip kad ji užpuolė Daniją ir Norvegiją, kalba karo žinovai Paryžiuje.

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 24. — Hitleris balandžio 12 d. davė įsakymą Vokietijos armijai įsiveržti Švedijon, eina gandas Paryžiuje.

BERLYNAS, Vokietija, bal. 24. — Vokiečiai paėmė Steinkjer sąsiaurį, 30 mylių į pietus nuo Namsos, kur sąjungininkai išlaipino savo kariuomenę Norvegijoje.

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Stipri sąjungininkų kariuomenė pasiekė Lillehammerį, rytų Norvegijoje. Svarbus mušis eina šioje apylinkėje.

LONDONAS, Anglija, bal. 24. — Britanijos lėktuvai atakavo vokiečių lėktuvų bazę Sylt, Aalborg bazę Danijoje, taipgi Oslo, Kristiansand ir Stavanger aerodromus Norvegijoje. Du Vokietijos patrulių laivai Sylt apylinkėje paskandinti.

STOCKHOLM, Švedija, bal. 24. — Partizanų norvegų atakos Oslo apylinkėje vargina vokiečius, sako pranešimai gaunami Švedijos sostinėje.

LONDONAS, Anglija, bal. 24. — Britanijos armija šiandie turi 2,000,000 vyrų, neskaitant laivyno jėgų ir marinų.

LONDONAS, Anglija, bal. 24. — Britanijos biudžetas ateinantiems metams siekia 10,000,000,000 dolerių. Jis betgi esąs mažesnis, negu finansų žinovai manė jį busint.

"Naujienų" Pinigų Siuntimo Skyrius
SIUNČIA PINIGUS LIETUVON
Telegramu. Užtikrinama pilnas ir greitas išmokėjimas.
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois
Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ėjo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiokų").

Šitą tiesos ir kovos romaną skiriu dr. Jontui Šliupui

AL. MARGERIS

(Tęsinys)

—Ir tu, drauguti, nori, kad jie tavęs, — jau nebetikusios jiems turtus krauti mašinos, — pasigailėtų! Tu nori, kad jie tau už sveikatą atlygintų. Juokdarys tamsta esi — juokdarys! Jie neduos — vieno cento neduos. O, jeigu jų advokatai pasakys, kad tamsta gali per teismą šiek tiek gauti, tai tada duos — ir be teismo duos. Bet ne kitaip, ne. Aš jau žinau, nes kelinti metai su kompanija bylinėjuosi.

—Paklausyk, Drauguti. Aš esu čia gimęs ir augęs, — pradėjo pagaliau ir apie save jis pasakoti. — Ne lengvai aš bet kam pasiduodu. Tai kaip amžinatilsį mano tėvelis, kuris per lenkmetį maskolius dalgiu kapojo. Čia atkeliavęs, kasyklose dirbo, kol nepalaidojo ten savo gyvybės. O aš dar visai menkas vaikiščias tebudamas pradėjau anglies laužiklyje dirbti. Paaugęs geru piemeniu, lindau po žeme, ir dirbau ten, kol uola krisdama krutinės nesutriuškino. Dabar, matai, čia... Aš praktiškai žinau, kaip yra sunku ką nors iš kompanijos gauti, nes, kaip jau pirmiau sakiau, kelinti metai su kompanija bylinėjuosi. Sako, kad mano kaltė, "Girtas", sako, "buvai". O aš niekad daug negėriau. Bet jie varo savo, ir tiek. Blogiausia, kad čia nėra jokio įstatymo, kuris garantuotų sužeistam, darbingumo nebetekusiam darbininkui atlyginimą. Čia viskas priklauso nuo teismo malonės. Teismas pasigailės, tai laimėsi, nepasigailės — žinokis, vadinasi, praleisk savo amžį ant šaligatvio, kepurę laikydamas, kad kas centą įmestų...

—Bet žinai, drauguti, teismų ir advokatų širdis dažniausiai linksta galingųjų pusėn, nes ten pinigų daug yra. Papirkti juk galima. Tai aišku. Ir sykiu aišku, kodėl mano byla jau treti metai kaip vietoje tebestovi. Atidėlioja. Laukia, matai, gal pasimirsiu. Paskui, jeigu mano giminės kompaniją skųs, tai ir vėl ims keletą metų, ir taip be galo. Taip kompanijos mus skriaudžia. Bet labiausia skriaudžia jus — ateivius. Jums dar sunkiau bylinėtis, nes kalbos šio krašto kaip reikiant nemokate. Jųs čia daugiausia vienui vieni, tai nėra kam užsistoti, padėti. O jei po žeme žustate, nėra kam nei kompaniją skųsti, nei reikalauti. Kompanijai tik vienas malonumas... Bet, sakykime, kad butų koks nors įstatymas, kuris garantuotų darbininkui tam tikrą atlyginimą už ranką, koją, akį arba kitokį sužeidimą, tai jis be teismo malonės gautų, kas jam priklauso. Už jo mirtį galėtų giminės gauti. Bet tokio įstatymo čia visai nėra. Anglies karaliai, žinoma, ir nenori, kad jis butų.

—Tu, drauguti, sakai, važiuosi Lietuvon. Tau pinigai greitai reikalingi. Tai geriau taikinkis su kompanija. Gal keletą šimtelių ir gausi. Tai, žinoma, gėda, nežmoniškumas, baisi tamstai ir tamstos šcimai skriauda, juk daugiau, man rodos, dirbti ir sau duoną pelnyti nebegalėsi... Bet ką daugiau daryt? Pradėsi bylinėtis, galo nebus. Taip, kaip su manim. Dar sunkiau, nes tamsta esi ateivis, aš, mat, a-me-ri-ko-nas, — šyptelėdamas baigė šitas šviesaus proto angliakasys, dabar jau amžinas invalidas.

Rokas klausėsi, iš vietos nepasijudino.

—Norėčiau žinoti, kiek kartų čia mums tą patį tamsta sakei ir kiek kartų dar sakysi? — pašiepiamai paklausė kitas ligonis, kuris pusgulis sėdėjo kertnėje lovelėje ir laikė rankose labai stambių karoliukų didįjį ražančių. Tiesą pasakius, tai jis jo iš rankų niekad nepaleido.

—Hm, — šyptelėjo a-me-ri-ko-nas, žiurėdamas į ligonį su ražančium. — O kiek kartų tamsta čiupinėjai tuos stambius žirnius, kurie iš tikrųjų tik mažiems vaikams žaisti tetinka?

Ligonis su ražančium norėjo atsikirsti, bet slaugė atnešė pietus ir visų pirmiausia padavė Jam. Jis tik mostelėjo ranka ir pradėjo valgyti. O Rokas tarė:

—Tiesos žodis, kaip ir grynas auksas, niekad nenusidėvi, niekados nesusiteršia, nepaisant, kiek kartų sakytas.

—That's right, — patvirtino keletas balsų.

✤ ✤ ✤

Rokas mažai tevalgė. Per daug jau, mat, jis buvo užimtas mintimis ir troškimu grįžti Lietuvon — pas savuosius — drauge vargelį vargti...

Gavęs keletą šimtelių iš kompanijos, išsiruošė, nieko apie tai namiškiams nei rašydamas, nei pranešdamas.

Traukinyje atsisėdo prie pat lango, bet pro jį tik kada-nekada tepažvelgė. Tai ne taip, kaip atvažiuodamas kad negalėjo akių iš lango ištraukti. Tada, mat, kiekvienas vaizdas magė jo akis, domino sielą, šildė širdį, o jo viltis augo, plėtėsi, tarsi degančio miško ugnelė, niekeno negesinama. Bet dabar — visas apsiblausęs, susigužęs, visko, net ir pats savęs, bijąs sėdėjo bejėgis, beviltis Rokas. Ir jei dabar kas butų ėmęs ir pasodinęs šalia jo tą Roką Auglinską, kuris važiavo šituo pačiu keliu prieš keturioliką metų, vargu, ar jis butų bepažinęs? Juk tada Rokas Auglinskas buvo vyras tiesus, stiprus, sveikas, su pilnomis vilties akimis, su geležinėmis sunkaus darbo laukiančiomis rankomis. Tada visoje jo butybėje virėkunkuliavo, į platesnį gyvenimą veržėsi nepaprasta jėga, noras bei viltis dirbti ir gyventi. O dabar — tik silpnybė, nusiminimas ir gilus, tamsus, kaip praraja, beviltiškumas. Taip—

Lietuva davė Amerikai vyrą jauną, sveiką ir tvirtą, kaip ąžuolą, o atsilma gyvą laužą — amžinai darbingumo nebetekusį paliegėlį...

Laive Roką nukišo labai giliai, beveik netoli dugno. Tai, žinoma, ten, kur visus trečiosios klasės keleivius nugrudžia ir sukemša, tarsi silkes statinėje. Čia dienos šviesos nematysi, nes viskas giliai po vandeniu, be langų. Rokas turėjo siaurą, kaip karstas, kajutę, menkai teapšviestą. Nyku ir klaiku čia jam buvo, nes priminė tą urvą, kuriame jis anglį kasė, savo sveikatą ir ateitį prarado... Užtat jis visomis savo jėgomis kiekvieną dieną kopė į viršų, ant dėnio, kur galėjo kvėpuoti gaivų juros orą ir džiaugtis dienos šviesa.

Pasiekęs dėnį, Rokas nuklipytuodavo iki jo krašto turėklų ir į juos įsikibęs išstuksėdavo valandų valandas, žiurėdamas į bangas, kaip jos per viena kitą lipa, mušasi, siekdamos antdėnio, bet sukiunža, išnyksta jo nepasiekusios. Užsimąstydavo jis taip giliai, kad jo vaizduotė nunešdavo jį tarp tų bangų, ir jis jausdavosi kopiąs aukštyn, kaip ir tos bangos, tik, žinoma, ne į laivą, bet į gyvenimą, — geresnį, pilnesnį sau ir savo šeimai buvį. Bet jo kunas sukiunža, jis visas jėgų ir vilties nebetenka — geresnio, pilnesnio buvio nepasiekęs... Tada pravirkdavo jo širdis, susispausdavo krutinė, imdavo trukčiotis veido raumenys ir jis, susigėdęs, nusigandęs skubėdavo prie laiptų, kuriais labai iš palengvo leisdavosi į laivo dugną, į siaurą, kaip karstas kambarėlį.

Gražiomis, saulėtomis dienomis, kada ant lygaus, malonaus juros veido žaidė saulės spindulėliai, išstuksodavo Rokas nevalgęs iki po saulėleidžio. Per ilgą dieną, mat, šildydavo saulės spinduliuose sunykusias savo kojas, o per saulėleidį gėrėdavos nuauksuotu juros veidu ir žavia jo šypsena.

Bet auksinė juros saulėlaida visados baigdavosi Rokui su dideliu širdies skausmu. Primindavo jam, kaip jis, palikęs savo žmoną ir septynetą mažų vaikų, bėgo Amerikon — "su dievo pagalba" prisižerti aruodus auksu, nes tvirtai tikėjo, jog jo kaimynas Antanas — "su velnio pagalba" — jau skrynias turi prisižėręs... Aptemdavo jo akys ir jis išstuksodavo vietoje tol, kol vėlai naktį nepastebėdavo jį jureivis ir nenuvarydavo į laivo gilumą.

Pasiekęs Lietuvą, gėdinosi Rokas jai į akis pažvelgti. Sąžiningas, mat, jis labai buvo, tai žinojo, kaip skaudžiai savo tėvynę paniekino, manydamas, jog jinai tokia maža, menka, neduosni, kad joje ateities amžinai nėra. Taigi, apleido ją ir išvažiavo į didelį, galingą ir duosnų kraštą — Ameriką, kur upės auksu teka... Bet ten prarado ir tai, ką nusivežė — sveikatą. Mažutė, menkutė Lietuva išaugino jį ir sveiką ir stiprų, o didinga, galinga Amerika pavertė amžinu paliegėliu — elgeta...

Prie stoties pasiėmė Rokas vežimą, ir visas susigužęs, tarsi visko bijodamas, visų sarmatydamasis, akių pakelti neišdrįsdamas, važiavo miestelin. Važiavo tuo pačiu keliu, kuriuo, prieš keturioliką metų, skubėdamas darban, pasivijo begurinantį Tamošių Pliopą, o šis ir sugundė jį lėkti Amerikon.

Jau kelyje varstė jį daug smalsių akių, o miestelyje dar daugiau. Buvo, mat, turgaus diena. Kai kurie tyčiojosi, šaipėsi iš jo, kam taip baisiai suniukęs, susismaukęs, susigraudenęs parvažiuoja iš turtų turtingiausio krašto — Amerikos.

(Bus daugiau)

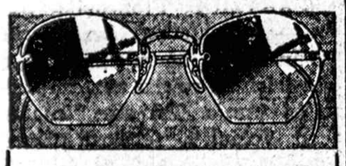

Akiniai visokių madų, pritaikyti akims su pilna garantija už $2.45 ir aukščiau. Atitaiso žmogui regėjimą ir prašalina daug visokių nesmagumų.

Sulaužyti akiniai sutaisomi už nužeminta kainą, kaip, nauji tempeliai 50c, sulaužyti stiklai $1.00 ir aukščiau. Egzaminavimas akių veltui.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis, randasi didžiulėje **Jos. F. Budriko** krautuvėje kožna diena ir nedėlioje iki 4 val. po pietų.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau **$7.65**

PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas **$7.75**

Sales Tax ekstra.

COPR. 1940, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

SWEATER PATTERN 2543

No. 2543 — Megstas "sweateris"

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2543
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

Ar Nevirškinimas Sugadina Jusų Linksmumą?

Jaustis geral, tai yra raktas į tikrą pasitenkinimą gyvenimų. Bet jūs negalite tikėtis jaustis geriausiai, jei jusų viduriai geral nevirškina. Kada tas jūs vargina, jums greičiausiai reikalingas liuosuotojas. Šiuo atveju vartokite Ex-Lax.

Ex-Lax yra viskas, kuo geras liuosuotojas turėtų buti. Jis yra malonus priimti, turi gardaus šokolado skonį. Jis yra veklus, bet švelnus veikime.

Ex-Lax suteikia jums gerą vidurių išvalymą nesukeldamas jokių skaudėjimų bei nusilpimų.

Kada jums reikės liuosuotojo, paimkite Ex-Lax ir persitikrinkite patys kaip geriau jūs jausitės. Ekonomiškos 10c. ir 25c. dėžutės kiekvienoje vaistinėje.

SAUGOKITĖS PAMĖGDŽIOJIMŲ! ATSISAKYKIT JĮ PAKEIČIANČIŲ!
Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Įsidėmėkite raides "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir kiekvienos plytelės. Kad gautumėt geras pasekmes, reikalaukite originalio Ex-Lax.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmetais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street

S. P. MAŽEIKA Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

Vešk Tuos Sulankstytus Sparnus Pas:
AL'S BODY SHOP
610 W. 32nd St.
Tel. Victory 0308
Aš suveldinu ir ištaisau
Prieinama kaina
Al. Gudaitis, Sav.

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas:
HEMLOCK 9252
Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. popiet Nuo 6 iki 9 vak., Treč. ir Penkt. nuo 12 iki 5 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

✚
Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad. Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų. 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakarę ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos.
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Clevelando ir Ohio Žinios

Parapijos bankietas. — Sportininkų turnamentas. — Mirė Jankevičius. — Chicagoje. — Mirė Marijona Volonsevičienė. — Truksta vieningumo ir susitarimo. — Parengimas liko atidėtas. — S. Čerauka. — Išdykėliai.

Balandžio 14 dieną naujoji parapija surengė bankietą pagerbimui savo klebono kun. J. Andziulaičio. Publikos dalyvavo gana didelis skaičius ir suteikė gražių linkėjimų klebonui. Puota įvyko varduvių proga.

—★—

Balandžio 13 ir 14 dieną įvyko sportininkų turnamentas. Tai buvo "basket ball lošimas. Lietuvių jaunimas dalyvavo iš daugelio kolonijų. Taipgi buvo paruoštas bankietas viename viešbutyje. Apie tai parašysiu plačiau kitą kartą.

—★—

Mirė Jonas Jankevičius nuo 11413 Ablewhite Ave., sulaukęs 46 metų amžiaus. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. Velionis buvo pavienis. Paliko giminių.

—★—

Šiomis dienomis turėjau progos aplankyti didžiulę lietuvių koloniją Chicagoje. Taipgi, turėjau progos susitikti su daugeliu senų draugų ir pasikalbėti cinančiais dienos klausimais. Be to, susipažinau ir įsigijau naujų draugų. Kur žmogus pasisuksi, ten vis surandi sau draugų.

Atvažiavęs į Chicago, sustojau pas savo močiutės draugus, butent, pas ponus J. Pocius, 4542 So. Rockwell St. Jie seni "Naujienų" skaitytojai. Na ir turiu pasakyti, kad tie musų nauji draugai priėmė mus karališkai. Vos spėjome į namus sueiti, tuoj ponia Pociienė pradėjo mus kviesti prie apkrauto stalo pasistiprinti. Stalas viskuo apkrautas, kaip dėl kokių artimiausių draugų, nors ir pirmą sykį susitikome.

Ponai J. Pociai gyvena gražiai ir augina gražią šeimyną, —sunų ir dukterį. Abu lanko mokyklą ir mano aukštesnio mokslo siekti.

Aš ir mano šeimyna tariame nuoširdų ačiu ponams J. Pociams už jų tokį draugiškumą ir palankumą musų atžvilgiu.

Jonas Pocius yra ilgametis Chicagos gyventojas ir plačiai žinomas lietuvių tarpe.

Taipgi tariame širdingą ačiu savo močiutei ir Motiejui Vitkui už jų malonų musų priėmimą.

—★—

Mirė Marijona Volonsevičienė nuo 719 E. 126 St. sulaukusi 65 metų amžiaus. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis iš naujosios parapijos. Paliko vyrą, dvi dukteris ir du sunus.

—★—

Juo žmogus ilgiau mąstai, juo daugiau sumislini, juo daugiau apie viską ir pagalvoji. Štai man stovi mintyje SLA organizacijos reikalai. O tas primena ir abelną Amerikos lietuvių gyvenimą.

Vos prabėgo kelios dešimt metų nuo to laiko, kada lietuviai plaukė į šią šalį ir čia kurė naują gyvenimą, veikė naujoje dirvoje. Na ir tas pasisekė visai ne blogai. Yra jau nuveiktų didelių darbų. Galima pasigirti, kad per tokį trumpą laikotarpį tik tą keliolika desėtkų metų, lietuviai pasiekė labai daug. Bet kam reikia tarti padėkos žodis, kam reikia suteikti garbė už tuos atliktus darbus? Vienybei ir sutarimui. Kada suvažiavę visi dirbo vieningiau, buvo geresni harmonija, tada ir darbus nuveikė.

Bet, gerbiamieji, kur dabar dingsta ta lietuviška ir brolišką meilė, kur dingsta tas sutartinas darbas, kad veikti iš vien del visų gerovės. Kas šiandien darosi SLA organizacijoj? Ar tai Susivienijimas butų tiek išaugęs, jeigu tokios piovynės ir pirmiau butų buvusios? Kada lietuvių skaičius daugėjo ir metas po meto daugiau privažiavo, tai tada buvo geresnė sutartis. O kodel negali buti sutarimo, kada jau skaičius mažėja. Žmonės sensta ir miršta, o daugiau neatvažiuoja, tai kodel nepalaikyti santaikos savųjų tarpe. Yra gėda, kad musų lietuviški politikieriai taip vienas kitą smaugia. Dabar eina vajus ir norime gauti daugiau narių, tai ar tokios rušies agitacija daug ką pagelbsti. Prieš tokius šmeižikus, kaip Susivienijimo saugotojai, turėtų buti išneštas griežtas protestas ir jie turėtų už tai atsakyti.

—★—

SLA 136 kuopa buvo nutarusi surengti šokius balandžio 20 dieną lietuvių salėje. Buvo nutarta duoti dovanas tikietelias. Tokių tikietelių jau yra daug parduota. Bet dėl tam tikros priežasties šokiu vakaras negalėjo įvykti ir dovanos liko neišdalintos. Taigi, kurie turite pirkę tikietelius, nesunaikinkite jų, — jie bus geri. Kuopa nutarė, kad panašų vakarą surengs kada rudenop, ir tada dovanos bus išdalintos.

Rengimo komisija mano, kad vėliau galės surengti daug gražesnį vakarą su gražiu programu. Minėta kuopa visuomet pasižymi parengimais, tai ir ateinančiu nereikės nusivilti.

—★—

P-s S. Čerauka, nenuilstamas vietos veikėjas, kuris daugiausia yra pasidarbavęs SLA reikalams ir vėl liko išrinktas į ateinantį seimą delegatu važiuoti į Chicago. Nėra abejonės, kad tokiu delegatu reikėtų turėti labai daug, kurie nuo širdies Susivienijimui velija gero.

Brolis S. Čerauka yra kuopos pirmininkas jau per eilę metų. Vajaus laikais yra prirašęs daug naujų narių prie 136 kuopos, ir taipgi yra padaręs daug gerų rekomendacijų kitoms kuopoms. Visi kuopos parengimai yra daugiausia jo darbu surengti. Tai tikrai Susivienijimui pasišventęs žmogus. Kuopa gali pasidžiaugti pasiųsdama jį į seimą.

Tik tiek nėra malonu girdėti iš p. Čeraukos, kad buk jis kiek nesveikuojąs. Bėgyje kelių mėnesių jį liga kiek suvargino. Buvo ištikę pora nelaimių, kur buvo kiek sužeistas. Vėliau ir šiaip liga prisimetė ir jį pusėtinai suvargino. Bet tikime, kad orui atšilus jis vėl pilnai sustiprės ir viskas eis savo keliu.

—★—

Nežiurint, kaip policija gaudo ir kaip teismai baudžia, bet vis yra tokių, kurie to neboja. Šiomis dienomis prie miesto maudynių vakarinėje miesto dalyje kažkas išdaužė 150 langų, tai yra maudynių "bathhouse". Bus skaudžiai nubausti, jeigu policijai pasiseks pagauti išdykėlius.

—Jonas Jarus

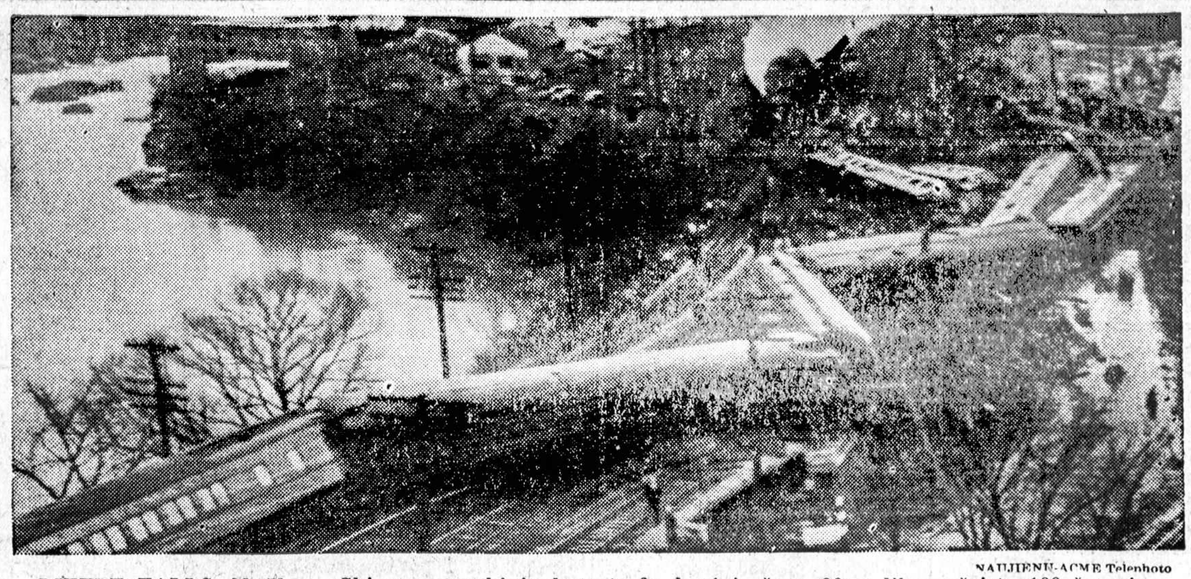

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

LITTLE FALLS, N. Y. — Chicagos traukinio katastrofa, kurioje žuvo 30, o liko sužeista 100 žmonių.

Lietuvos Padangeje

KAUNAS. — Egerio (Vengrijoje) muziejaus direktorius Barcsay vienoje vengrų didžių šeimoje užtiko Lietuvos kariuomenės 1765 metų vėliavą, kurios vienoje pusėje ornamentuotuose rėmuose yra nestilizuotas Vyčio ženklas, o antroje pusėje, taip pat rėmuose, karaliaus Stanislovo Augusto paveikslas. Vėliavos viršuje yra toks įrašas: "Vivat Stanislaus Augustus rex", o apačioje "Pro fide rege et patria" (kas lietuviškai išvertus bus: Tegyvuoja karalius Stanislovas Augustas" ir "Už tikėjimą, karalių ir tėvynę"). Lietuvos kariuomenės keturi pulkai kartu su lenkais tuomet karavio su vengrais ir vengrai su kariuomenės dalimi pačmė ir vėliavą. Po kiek laiko ta vėliava pateko į vieno vengrų didiko, buvusio vengrų armijos karininko, namus ir tuose namuose, kaip tų didikų šeimos turtas, išliko ligi šių laikų. Tokios Lietuvos kariuomenės vėliavos iš tų laikų nėra nei viename Vengrijos muziejuje. Vėliava yra dailininko piešta.

Direktorius Barcsay norėjo vėliavą atgabenti į Lietuvą. Bet šio karo pradžioje jis buvo Varšuvoje ir dėl karo nebegalėdamas atvykti į Lietuvą, vėliavą paliko vienuose namuose. Per karą tie namai buvo sugriauti. Neseniai jis buvo nuvykęs į Varšuvą, surado tuos namus ir pasamdė darbininkus, atkasęs griuvėsius, vėliavą rado rusyje. Dabar vėliava tebėra Varšuvoje ir ją netrukus Barcsay žada atgabenti Lietuvai.

KAUNAS. — Kai kurių įmonių darbininkai, ilgesnį laiką dirbdami jiems pavestą darbą, patiria, kad tas darbas galima atlikti daug tobuliau. Tai patyrę kai kurių įmonių darbininkai painformuoja įmonių vadovybes. "Maisto" įmonės vadovybė savo darbininkams, kurie iškels gerų sumanymų darbo tobulinimo reikalu, pažadėjo skirti pinigines premijas. Dabar ir kitos įmonės susidomėjo šiuo sumanymu ir skelbia mokėsiančios savo darbininkams premijas, jei jų pasiulymais pasinaudojant bus galima darbas tobuliau atlikti.

KAUNAS. — Iki praeitų 1939 metų Lietuvos Žemės Bankas vertėsi statyba, pastatydamas Klaipėdos Smeltėje darbininkų koloniją ir Šventosios uoste eilę gražių murinių namų su sodybomis darbininkams ir žvejams ir keletą pavyzdingų vilų vasarotojams. Praeitais metais statybą iš žemės Banko perėmė įsikurusi akcinė "Statybos" bendrovė. Pagrindinis kapitalas iš 400,000 lt. buvo padidintas iki 1,200,000 litų, be to į statybos reikalą pritraukta savivaldybių ir kooperatyvų kapitalai. Nors pirmaisiais metais "Statybai" sąlygos buvo nepalankios ir privatus rangovai visaip konkuravo, vis tik bendrovė pastatė "Raidės" sapustuvės rumą Kaune, Kauno savivaldybės pradžios mokyklą, Telšių kareivines, vieną privatų namą ir kelias žvejų sodybas Šventojoje, viso už 1,790,000 litų. Šiemet jau paimta statyti Panevėžio cukraus fabriko ir Jonavos pradžios mokykla statyti. "Statyba" įsteigė savo stalių dirbtuvę ir lentpiuvę. Artimiausiu metu Vilniuje paleis iš Finansų Ministerijos išnuomotą plytų fabriką, kurio metinė produkcija sieks apie 3 milijonus plytų metams.

VILNIUS. — Prieš Velykas Vilniaus Apygardos Žemės Tvarkymo įstaiga žemės reformos reikalams nusavino dar 13 dvarų, bendro ploto 3,040 ha. Naujai nusavintieji dvarai yra Eišiškių, Jašunų, Kaltinėnų, Maišiogalos ir Trakų valsčiuose. Vilniaus miesto ribose nusavintas 152 ha Pinkuso Graubardo dvariukas, kurs bus išparceliuotas sklipais. Pilsudskio ir Želigovskio dvarai, esą be savininkų, paimti valstybės globon. Taip pat valst. globon bus paimami ir kiti ukiai, kurie neturi savininkų.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

KLAUSYKIME

ŠALTIMIERO W. H. I. P.
1480 KYLOCICLES

Rytmetinių LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ
10:00 VALANDĄ RYTO

RAŠTINĖ:
6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

"NAUJIENŲ" Radio Programai

DAINOS, VĖLIAUSIOS ŽINIOS IR ĮDOMŪS PASIKALBĖJIMAI.

kiekvieną sekmadienį

nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties W.G.E.S., 1360 kilocycles.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICtory 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušinus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

MODERNIŠKAS LIGONINĖS APTARNAVIMAS
Dabar prieinamas visiems už žemas nustatytas kainas
TONSILAI, Išėmimas tonsilų ir adenoidų su gulėjimu, užlaikymu, gazų antiseptikais ir chirurgo patarnavimu. 24 val. prabuti ligoninėje. Vaikams $15
UŽAUGUSIEMS $20
Visi ligoniai yra asmeninėj Dr. Blaine L. Ramsay priežiuroje, turinčio puikiai išlavintą pagelbininkų štabą. Prieš viską yra ligonio patogumas.
BLAINE RAMSAY HOSPITAL
35 South Hoyne Avenue
(tarpe Madison ir Monroe)
Telefonas dieną ir naktį
SEELEY 4700.

Nepamirškit Užeiti Pas
JOSEPH LEPPA
Visados turi skanių sendvičių ir vištienos.
Pabst Blue Ribbon Alus
Daržas Mažiems Piknikams
Visos Subatos neužimtos ir visos dienos Aug. ir Sept. atdaros)
82 ir KEAN AVE.
Tel. Willow Springs 45.

TVOROS
Budavokite ir taisykite savo tvoros už šias žemas kainas.
Nauji Ceder stulpai, 7 pėdų ilgio kiekvienas ..... 10¢
Tvoros dratai ..... 8¢ pėda
2x4 8 iki 16 pėdų .... 2¢ pėda
Pentas reguliariškai $2.00 vertės, dabar specialiai už $1.25
Pirkite ant kredito per 3 metus išmokėti. Tik ant jusų parašo
ALBERT LUMBER and SUPPLY CO.
3800 SO. WESTERN AVENUE
Tel. LAFayette 2101
Atidara sekmadieniais iki pietų.

KAINUOJA MAŽIAU PORA ½¢
NUDAŽYTI KURTENUS SU
GYPS ECRU CURTAIN DYE
Gypsy ECRU CURTAIN DYE 10c Už 25c
YRA VAISTŲ IR NOTIONS KRAUTUVĖSE

Garsinkitės "N-nose"

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas - - - - - - - $4,500,000.00
Atsargos fondas virš - - $325,000.00

Dabar Mokame 3¼% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS IŠLYGOMS
- Mokėdami kaip rendą—išmokėsit už savo namą.
- Pirm negu duosit darbą, kreipkitės pas mus, gausit geras sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAI.

B. SHUKIS & CO.
4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5824

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj.

NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja $5.00, Chicagoj ir Europoje —$8.00.

NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

MADOS

No. 4382—Išeiginė suknelė. Sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
_____
(Vardas ir pavardė)
_____
(Adresas)
_____
(Miestas ir valstija)

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.

1739 South Halsted Street

Telephone CANal 8500

Subscription Rates:

$5.00 per year in Canada

$5.00 per year outside of Chicago

$8.00 per year in Chicago

3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta):	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nauji Lietuvos žemėlapiai

Neseniai atėjo iš Lietuvos nauji Lietuvos žemėlapiai. Juose parodyta nauja Lietuvos siena Rytuose — stora raudona linija, atskirianti SSRS teritoriją nuo Lietuvos. Toliaus į Rytus rusvai geltona linija pažymi Vilniaus krašto ribas.

Daug didesnė dalis Vilniaus krašto, kuris pagal 1920 m. sutartį su rusais buvo pripažintas Lietuvai, dabar yra anapus tos raudonosios linijos. Daugybę miestų ir miestelių, aplink kuriuos driekiasi dideli lietuvių apgyventi plotai, pasiėmė sau Stalinas: Drukšius, Vydžius, Daugeliškį, Melagėnus, Tverečių, Adutiškį, **Švenčionis**, Kamajus, Mikailiškį, Gervečius, **Ašmeną**, Surviliškį, Dieveniškį, Trakelius, **Lydą**, Rodunę, Marcinkonis, Druskininkus, ir daug kitų visiems žinomų vietų.

Pietvakariniame kampe už Lietuvos sienos styro **Seinai**, Punskas, Vižainis, Pilypavas, **Suvalkai**, Račkos, **Augustavas** ir k. Šita sritis dabar yra įjungta į Rytprusius. Bolševikai buvo ją užėmę, bet paskui, nežinia kodėl, atidavė ją Hitleriui.

Iš Vilniaus-Suvalkų krašto, kurį prieš 20 metų buvo atplėšę nuo Lietuvos lenkai, Stalinas "geradėjas" sugrąžino Lietuvai tiktai aštuntą ar dešimtą dalį! Kiekvienas, metęs žvilgsnį į naują Lietuvos žemėlapį, gali tuo įsitikinti.

Vakaruose matosi Klaipėda ir Kuršių Marių dalis, kuri prieš metus su viršum laiko dar priklausė Lietuvai. Tą plotą pasiėmė Hitleris.

Žodžiu, kalbėsime šiaip ar taip, o yra faktas, kad Lietuva yra apiplėšta ir didelius plotus jos teritorijos yra pasidalinę Hitleris ir Stalinas.

Tačiau yra keistų gyvunų pas lietuvius, kurie sako, kad Lietuva turi buti tiem diktatoriam dėkinga!

Švedijos geležies ruda

Dabartinė kova tarpe sąjungininkų ir vokiečių Norvegijoje tai — kova daugiausia dėl geležies rudos, kurią Vokietija importuodavo iš Švedijos.

Vokietija paprastai gaudavo iš Švedijos 9,000,000 tonų rudos per metus: 7,000,000 tonų iš Laplandijos laukų šiaurėje ir 2,000,000 tonų iš centralinės Švedijos geležies laukų.

Tą rudą vokiečiai gabendavo laivais daugiausia per Norvegijos uostą Narviką, kuris guli į šiaurę nuo Arktiko rato. Laivai su ruda plaukdavo palei Norvegijos krantus ligi Danijos arba pietinės Švedijos, o iš tenai į Bremeną ir Hamburgą. Karo metu vokiečių laivai turėdavo laikytis Norvegijos ir Švedijos "teritorijų vandenyse" (t. y. ne toliau trijų mylių nuo kranto), kad jų nepagautų Anglijos karo laivynas.

Yra dar kitas kelias Švedijos rudai gabenti į Vokietiją tai — per Švedijos uostą Luleą, Botnijos įlankoje, kuri sudaro šiaurinę Baltijos juros dalį. Bet tas uostas gali buti vartojamas tiktai vasarą, nes per septynis mėnesius metuose jisai yra užšalęs. Iš Lulea uosto galima išgabenti per metus tarp 2,700,000 ir 4,500,000 tonų rudos.

Įsiveržda mi į Norvegiją, vokiečiai norėjo paimti į savo rankas Narviko uostą šiaurėje, — kas jiems pradžioje ir buvo pavykę; bet anglų laivynas į jį įėjo ir paskandino visus vokiečių laivus, kuriuos tenai užtiko. Per šį uostą Hitleris jau nebegaus Švedijos rudos. Ledas šiaurinėje Baltijos juroje dar nėra sutirpęs, todėl rudos gabenimas palei rytinius Švedijos krantus irgi yra negalimas.

Bet kova Skandinavijoje gręsia Švedijos rudos pristatymą Vokietijon sustabdyti visam karo laikui. Jeigu vokiečiai, norėdami greičiau įsitvirtinti Norvegijoje, mėgintų siųsti kareivius per Švediją, pastaroji pasipriešintų ir prasidėtų tarp jos ir Vokietijos karas. Tuomet sąjungininkai, žinoma, tuojaus eitų švedams padėti. Vokiečiai, gal but, sugebėtų užkariauti pietinę Švedijos dalį, bet šiaurinėje Švedijoje pačių švedų ir sąjungininkų jėgos galėtų laikytis labai ilgai.

Tokiu budu ta Švedijos dalis, kur yra daugiausia geležies rudos, vokiečiams yra beveik neprieinama. Jiems butų daug geriau palikti švedus ramybėje, nes prekybos keliu, kol Švedija yra neutrali, jie gali gauti kelis milionus tonų; o kariaudami su Švedija, vokiečiai tos rudos visai netektų.

Bet nacių rungtynės su sąjungininkais Norvegijoje daro Švedijos padėtį vis labiau pavojinga. Atrodo, kad išsisukti nuo karo ji negalės. Klausimas yra tiktai laiko, kada ji bus įvelta arba stos į jį pati.

APŽVALGA

VARGAS ČEKŲ "PROTEKTORATE"

Vienas iš Pragos į Londoną atvykęs čekas, Walter Tschuppik, rašo:

"Visos žinios, kurios dabar ateina iš Protektorato, t. y. Bohemijos ir Moravijos, liudija apie aštrėjantį ekonominės padėties rimtumą. Kovo pabaigoje, kaip praneša painformuoti šaltiniai, jau nebebus riebalų Bohemijos krašte, kuris pirmiaus turėdavo maisto perviršį, ir nelaimingoji čekų liaudis, matyt, susilauks bado. Vokiečių vyriausybė rengiasi visai panaikinti riebalų korteles, o likusius riebalų išteklius atiduoti Reicho kariuomenei, šturmininkams ir nacių sargybininkams. Palyginti su pereitais metais, gyvenimas pabrango apie 45%. Nestinga tiktai bulvių, cukraus ir miltų, bet miltai yra labai prastos rųšies ir negali buti lyginami su pagarsėjusiais taikos laikų Bohemijos miltais."

Didelis vargas esąs ir Sudetų krašte, kurio vokiškus gyventojus Hitleris "išvadavo" po Miuncheno konferencijos.

"Vadinamųjų Sudetų Vokiečių srityje jaučiamas ne tiktai stiprus pramonės žaliavų — geležies, cino, vario, aliumino, žalvario — trukumas, bet taip pat ir degtukų, druskos, cikorijos ir pieno," — rašo tasai čekas. "Visai nebėra vaistų, vatos, jodo, vazelino ir panašių medžiagų. Nuotaika tose srityse, kur jau ir prieš pasaulio karą dažnai siausdavo badas, yra prislėgta ir pesimistiška. **Žmonės įsitikinę, kad Vokietija negali laimėti karo.** Nusiminimas ir baimė yra apėmę net ir tuos sluoksnius, kurie dar tik prieš metus laiko keldavo ovacijas Henleinui."

Atrodo, kad Hitleris ir karščiausius savo šalininkus išgydys nuo hitlerizmo.

VEIDMAINIŲ RIKSMAS

R. Mizara, kuris nėra SLA. narys, kiša savo nešvarų snapą į SLA. reikalus, kurstydamas vieną tos organizacijos narių dalį prieš kitą ir prieš viršininkus. Jisai nesiliauja kartojęs, kad prez. F. J. Bagočius **"įvedė 'Tėvynėje' cenzurą".**

Tą melą jisai skelbia kartu su tautininkais, kurie nesisarmatijo paskleisti lapelius, pranašaudami Susivienymui "mirtį".

Tikslas bolševikų ir tautininkų aiškus: diskredituoti SLA. ir tuos asmenis, kurie stovi jo priešakyje.

Rėkaudami apie "cenzurą", jie spekuliuoja neišmanymu tų žmonių, kurie girdėjo apie cenzurą, bet nežino, ką ji reiškia. Jeigu organizacija leidžia savo laikraštį, tai ji turi teisę nustatyti, kas tinka jame dėti, o kas ne. Ji negali sutikti, kad tame laikraštyje butų dedami šmeižtai arba tokie raštai, kurie diskreditituoja pačią organizaciją visuomenės akyse. Su cenzura tatai neturi nieko bendro.

Cenzura butų tuomet, jeigu į laikraščio redagavimą įsikišlų **valdžia arba kokia nors kita vyriausybė** (bažnyčia, policija ir t.t.) ir pradėtų jį varžyti.

Patys komunistai tai, iš tiesų, nori uždėti cenzurą SLA. organui, butent, Maskvos cenzurą. Jie daug kartų pludo "Tėvynę" už tai, kad joje telpa žinios, nepalankios Stalino valdžiai, — nors tos žinios buvo imamos iš bešališkų šaltinių. O komunistas J. Miliauskas net pasiuntė "oficiališką" laišką prez. Bagočiui, nupeikdamas "Tėvynės" redakciją už dėjimą **"brudžiausių pamazgų (iš) kapitalistinio melų liulyno"!**

Jeigu prez. Bagočius butų šitam Miliausko reikalavimui pritaręs ir butų bandęs sulaikyti "Tėvynės" redaktorių nuo tokių raštų talpinimo, tai ar Mizara butų prieš tai protestavęs? Žinoma, kad ne! Bet čia tai butų buvusi tikra cenzura: **spaudos laisvės suvaržymas pagal valdžios** (dagi svetimos!) **klapčiukų reikalavimą.**

Kuomet rėkia apie cenzurą komunistai (arba fašistai), tai jie parodo tiktai savo begalinę veidmainybę.

HITLERIO "TAIKOS" ŠALININKAS PRALAIMĖJO

Anglijos žmonėms vėl buvo duota proga pasisakyti, kur jie stovi karo klausime. Įvyko papildomieji rinkimai į parlamentą North Battersea (Londono priemiesčio) distrikte, kuris vienu laiku turėjo savo atstovu komunistą.

Darbo partijos kandidatas šiuose rinkimuose buvo F. C. R. Douglas. Prieš jį ėjo Eric Joyce, kurio kandidaturą rėmė komunistai, pacifistai ir kitokie neva radikališki elementai. Jų kampanijos šukis buvo **"Stop the War"** (Sustabdykite karą). Abiejų pusių kandidatai ir jų rėmėjai turėjo pilną laisvę agituoti spaudoje ir mitinguose.

Tačiau Darbo partijos kandidatas laimėjo milžiniška balsų dauguma. Douglas gavo 9,947 balsus, o Joyce — 701. Vadinasi, už "karo sustabdymo" šalininką balsavo mažiau kaip dešimta dalis dalyvavusių rinkimuose, ir jisai prakišo savo rinkimų depozitą.

Anglijos darbininkai supranta, kad daryti taiką su Hitleriu dabar, kuomet naciai yra prisigrobę svetimų žemių ir grasina sunaikinti visų mažųjų tautų nepriklausomybę, reikštų kapituliuoti prieš smurtą.

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Buvęs Jungtinių Valstybių konsulatas Varšuvoje dabar perdavė dokumentus JAV konsulatui Kaune, kuriais apie 300 buv. Lenkijos piliečių gali išvykti į Jungtines Amerikos Valstybes, Lenkijos kvotos sąskaiton, kadangi buvę sužinota, jog tie piliečiai yra pabėgę į Lietuvą. Taigi, dabar iš Lietuvos vyks į Ameriką apie 300 atbėgėlių lenkų.

KAUNAS. — Šiemet numatoma Lietuvoje pagaminti apie milijoną erdmeterių durpių. Durpių gamyba padidinama net 56 nuošimčiais. Miškų departamentas iš savo durpynų aprupins kuru nemiškingų vietų gyventojus, Aokyklas, pienines ir kt. vartotojus. Pavasarį organizuojami 2—3 dienų durpių kasimo kursai ukininkams. Pernai rankiniu budu ir mašinomis buvo pagaminta apie 229,000 tonų durpių arba maždaug 700,000 erdmeterių.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

WARM SPRINGS, GA. —Prezidentas Rooseveltas kalbasi su W. L. Mackenzie, Kanados premjeru.

Vienos dienos įspudžiai

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Tęsinys)

Tyčia paduodu dar daugiau tų radio mėgėjų, kurie kalbėjosi su Lietuva, gal kas galės net asmeniniai juos atsilankyti, susipažinti ir jiems papasakoti, pasakyti, kad lietuviai juos gerbia. Štai dar kaip kurie iš jų: UPPER DARBY, PENNSYLVANIA, W3HOE, Mister C. E. HAMILTON, PENNSYLVANIA, 1008 Morgan Av. W3FIL, Mister KARL KRECH, DES MOINES, IOWA, W9NTA, Mister VINCE DAVIS, GLENWILS, PENNSYLVANIA, W8JMP, Mister CARLTON L. WILLIAMS, PHILADELPHIA, PA., 4300 VORK ROAD, W3LW Mister H. A. ROBINSON. Visų čia neišvardysi!

Tasai radio mėgėjas skuba man paaiškinti, kad šiuo metu Europos radio mėgėjai veik visi nutilo. Štai tik Lietuvos, Estijos, Vengrijos radio mėgėjai gali laisvai darbuotis, o kitur veik visi nutilo. Europos kariaujančių valstybių radio mėgėjams griežtai įsakyta nutilti.

Lietuvos radio mėgėjai dabar daugiausiai su amerikiečiais radio mėgėjais kalbasi. Kalbasi ir džiaugiasi, kad dar turi progos į ką prabilti. Amerikiečiai radio mėgėjai taip pat labai patenkinti, kad turi su kuo iš Europos kalbėtis.

Lietuvos garsai sklinda oro bangomis į Šiaurės Ameriką.

Kaip butų gera ir naudinga, kad ir musų išeiviai broliai lietuviai mėgintų su Lietuva susisiekti!

Mano pažįstamas radio mėgėjas skundžiasi, kad iki šiol jam nepavyko nei vieno lietuvio radio mėgėjo iš Amerikos aptikti.

Esą tikrai butų įdomu ir džiugu su savo broliais pasikalbėti.

Taip, Europos daugelio valstybių radio mėgėjai nutilo, o štai Lietuvos kalbasi, darbuojasi ir visam pasauliui Lietuvos vardą garsina! Tasai radio mėgėjas man pasakoja ir savo žodžius atvirlaiškiais patvirtina, kad jam jau pavyko šu viso pasaulio kontinentų radio mėgėjais susikalbėti.

Šiais žiauriais karo metais tikrai džiugu patirti, kad Lietuvos radio mėgėjais turi galimumo su kitų šalių radio mėgėjais susiekti ir jiems vienas kitas nuoširdus žodis tarti, bičiuliškas, draugiškas nuoširdus žodis tarti!

Lietuva negali tinkamai susisiekti su artimais savo kaimynais, o štai oro bangomis pasiekia tolimus kraštus. Jie, tie garsai, eina per Atlanto, Tylųjį, Ramųjį vandenynus, plaukia į svetimus kraštus ir sako, kad Lietuva gyva, Lietuva karo nepaliesta! Padėkoju, taip radio mėgėjui už suteiktas man žinias ir einu namo! Pakelyje susitinku su vienu žymiu žurnalistu. Jisai skundžiasi savotišku žurnalistiniu budu.

—Žinai, tiek daug tenka nugirsti, patirti įdomių žinių, bet jų skelbti negalima! Nenorima pyktis su kai kurioms valstybėms. Supraskite, kad dabar kaip kurios valstybės atsidėję seka Lietuvos spaudą. Ir jei tik musų spaudoje pasitaiko kokios nors nepageidaujamos žinios iš tų valstybių gyvenimo, tai reziduoją tų valstybių atstovai Lietuvoje tuoj protestuoja. Jei norite, tai savotiška, ne savo, bet svetima cenzura. Tenka prikandus liežuvis tylėti!

E, laikai! Į ką pavirto toji Europa!

Taip kartais pritvinksti visokiomis žiniomis ir šėlusiai norėtųsi pasidalinti su skaitytojais, bet tenka tylėti!

—Oi, žinai, bus kas ateityje paskelbti. Ausys svils, kiti juokais netvers, kad taip pasaulis sukvailėjo!

Įspudžiais pasidalinę atsisveikiname. Štai dabar rašau jums laišką ir galvoju kokiu keliu jį pasiųsti. Oro paštu? Juk visviena jo ankščiau kaip per dvi sąvaites negausite! Jusų laikraščio jau du mėnesiai kaip nesu matęs, paskutinis numeris buvo gruodžio mėnesio pabaigos, o štai jau turime kovo mėn. 3 dieną! Gal, kai kurie to laikraščio numeriai Atlanto vandenyno dugne ramiai sau guli! Rašau ir šio laiško likimo nežinau, gal ir jis Atlanto vandenyne ryklių bus gaudomas. Tokie laikai!

Jums kas dabar Europoje dedasi bus daug kas svetima ir visai nesuprantama, sunkiai įsivaizduojama, o mums ne tik suprantama, bet net išgyventa!

O vienok gyvename! Juk gyventi reikia!

Gyvename ir nesiskundžiame!

Gyvename ir dar tikimės daug ką laimėsią! Šilos vilties mes neišsižadame ir tvirtai pasiryžę savo atsiekti!

Tokia musų valia, tokie musų norai!

Juk tvirtinama, sakoma, kad tamsios nakties metu ryškiausiai žvaigždės spindi! Štai tos tamsios nakties žvaigždės mus dabar labiausiai vilioja! Tų vilių dėka, daug ką mes iš visokių nepatogumų, nedateklių lengviau pakeliame! Tikimės, kad neapsivilsime!

O kol kas, kol kas dirbame išsijuosę! Dirbame ir savo kai kurių darbų viešai neskelbiame.

—ALLO, ALLO USA, ar girdi Lietuvą!

Baigiu laišką radio mėgėjo pašaukimu:

—HELLO, HELLO, CALLING YOU, HERE IS LITHUANIA, PLEASE ANSWER!

GOOD BYE, THANK YOU!

—*B.*

III-3-40, Kaunas

(Bus daugiau)

Įvairios žinios iš Lietuvos

KAUNAS. — Per 21 metus Lietuvos matininkai ir kulturtechnikai išporceliavo 1,413 dvarus ir sudarė 38,747 naujus ukius, miestiečiams atmatavo 7,918 sklipų, mažažemiams 26,367 sklipus, išskirstė apie 7,000 kaiAų vienkiemiais ir apie 160,000 ukių, nusausino 458,968 ha balų ir pelkių ir išdrenavo beveik 12,000 ha žemės. Be to didelio darbo, Lietuvos matininkai atlieka ir kitą didelį kulturos darbą, rinkdami muziejinės vertės senesnius įrankius, padargus ir papuošalus, fotografuoja senąją ir naująją Lietuvą ir t. t. Dabar matininkų ir kulturtechnikų laukia nauji dideli uždaviniai Vilniaus srity.

KAUNAS. — Sąjungos Ginkluotoms Krašto Pajėgoms Remti centro valdyba, suprasdama, kad valstybei ginti turi buti pavartotos visos priemonės, kurias tik tauta turi arba gali rasti, beieškodama naujų budų Ginklų Fondui stiprinti nutarė šiemet, per antrąjį pusmetį, pravesti Ginklų Fondui ypatingą pinigų rinkliavą, o per pirmąjį pusmetį, t.y. iki liepos mėnesio pravesti visuotinę **geležies rinkimo talką.** Tokią talką pravedus, susidarys Ginklų Fondui nemaža auka. Geležies rinkimas pavedama GF skyriams, pritraukiant įvairias organizacijas ir atskirus asmenis.

KAUNAS. — Šį pavasarį ir Lietuvoje įvedamas vasaros laikas, pavarant pirmyn laikrodį viena valanda. Toks laikas buvo manoma įvesti jau kovo 1 d., bet galutinai nusistatyta, kad bus įvestas nuo balandžio 1 d. Iki šiol buvo praktikuojama vasaros metu įstaigose pradėti darbą viena valanda anksčiau, patį laikrodį paliekant nepakeistą.

KLAIPĖDA.—Klaipėdos baudžiamasis teismas po 8 valandų svarstymo nubaudė vieną Lietuvos pilietį 1 metais kalėjimo ir 150 markių baudos ir vieną klaipėdiškį 1 metais ir 3 mėnesiais kalėjimo ir 445 markėmis baudos už tai, kad jiedu be leidimo pirko iš vienos ukininkės kiaulienos mėsos.

KAUNAS. — Popiežiaus Pijaus paskirtasis Lietuvai nuncijus monsinjoras Luigi Centoza, tituliarinis Edesos arkivyskupas yra gimęs 1883 metų balandžio 2 d. Saint Pierre parapijoje, Aostos provincijoje ir vyskupijoje, Italijoje. Nuo 1920 m. iki 1932 m. arkivyskupas Centoza buvo apaštališkojo nuncijaus Vokietijoje auditorium, tuo budu nuo 1920 iki 1929 m. artimai bendradarbiavo su dabartiniu popiežiumi Pijumi XII, tuometiniu apaštališku nuncijum Berlyne. Nuo 1932 iki 1936 m. arkiv. Centoza buvo apaštališkoju nuncijum Bolivijoje, o nuo 1936 iki 1940 metų pradžios — apaštališkuoju nuncijum Venezueloje.

KAUNAS. — Rytų Baltosios Vokės dvare, yra žuvų perykla, kurios savininkas yra Suomijos pilietis Mikalojus Taderis. Miškų departamento vandenų skyrius šioje perykloje užsakė milijoną sigų. Šį pavasarį tos sigos bus įleistos į Dusios ežerą Alytaus apskrityje, kurs randasi Metelių ežerų grupėje. Pernai apie pusė milijono sigų buvo įleista į Daugų ežerą.

VILNIUS — Vilniaus krašte jaučiamas gyvas pavardžių atlietuvinimas. Per gana trumpą laiką savo pavardes atlietuvino jau per 1000 asmenų.

Lietuvos gyvenimo įvykiai

VILNIUS. — Kovo 4 diena nuo šiol bus tradicinė Lietuvos literaturai. Tą dieną Vilniaus universitete įvyko iškilmingas literaturos premijų įteikimas šių metų laureatams ir nusistatyta, kad tą pačią dieną tame pačiame universitete kasmet tokios šventės bus ruošiamos.

Išvakarėse, kovo 3 d. Vilniaus Universiteto Sniadeckių salėje įvyko Lietuvių Rašytojų Draugijos suruoštas literaturos vakaras, kuriame savo kūrinius skaitė Vincas Mykolaitis-Putinas, Juozas Paukštelis, Petras Cvirka, Kazys Boruta, Antanas Venclova, Jonas Marcinkevičius, Kazys Inčiura ir vilniečiai rašytojai Ona Miciutė ir Albinas Žukauskas.

Kovo 4 d. Vilniaus Universiteto iškilmių aulėje, gausingai dalyvaujant vilniečiams ir iš Kauno atvykusiems rašytojams ir literaturos bičiuliams, įvyko literaturos premijų įteikimo aktas. Atidarydamas posėdį L.R.D. vice-pirmininkas Liudas Gira išreiškė džiaugsmą, kad ši lietuviams rašytojams iškilminga diena yra švenčiama Lietuvos kulturos lopšyje, Vilniaus Universitete, iš kurio yra išėjusi visa eilė Lietuvos kulturos kėlėjų. Vilniaus Universiteto rektorius Mykolas Biržiška pabrėžė, kad Vilniaus Universitetas yra glaudžiai susijęs su Lietuvos tautine kultura. Visa eilė ankstyvesnių rašytojų brendo šiame universitete, kaip Viliunas, Stanevičius, Daukantas ir kt., tad sveikino šiuose rūmuose Jaunosios Lietuvos rašytojus, kviesdamas nenutraukti ryšių su Lietuvos praeitimi. Premijuotųjų rašytojų svarbiausi bruožai yra šie:

Valstybinę premiją 5,000 litų gavęs Bernardas Brazdžionis, gimęs 1907 m. Biržų apskr. Pasvalio valsč. neturtingoje nuomininkų šeimoje yra parašęs šiuos veikalus: "Amžinas Žydas", "Krintančios Žvaigždės", "Ženklai ir Stebuklai" ir dabar premijuotąjį "Kunigaikščių Miestas", kur apdainuojama Vilniaus praeities didybė, Vytauto triumfališkas grįžimas į kunigaikščių sostą, vėliau Lietuvos laisvės netekimas ir iš vergijos prisikėlimas. Tas pats autorius slapyvardžiu Vytė Nemunėlis yra parašęs eilėraščių rinkinėlius "Mažųjų pasaulis", "Kiškio kopustai" (už tai gavo 1,000 litų jaunimo premiją 1936 m.), ir keletą kitų.

Spaudos Fondo 2,000 litų premiją gavęs rašytojas prof. Vincas Krėvė Mickevičius yra parašęs "Gilšė", "Bobulės Vargai", "Dainavos Šalies senų žmonių padavimai", "Šarunas", "Likimo Keliai", "Šiaudinėj Pastogėj", "Skirgaila" ir dabar premijuotą apysaką "Raganius".

Spindulio 2,000 litų premiją gavęs rašytojas Antanas Venclova, gimęs 1906 m. Trempinių km. Liubavo valsč. Marijampolės apskr. yra parašęs eilėraščių rinkinį "Sutemų Skersgatviuose", antrą rinkiną "Gatvės Švinta", apysakų rinkinį "Beržai Vėtroje", romaną "Draugystė" ir novelių knygą, dabar premijuotąją "Naktis".

KVC 2,000 lt. premiją gavęs Juozas Paukštelis anksčiau parašęs "Vidurnakčio baladę", "Užgrobtoj Žemėj", "Pirmieji Metai", dabar—premijuotąjį romaną "Kaimynai" iš kaimo gyvenimo.

KVC dramos premiją gavęs rašytojas poetas dramaturgas Petras Vaičiūnas žinomas visa eile eilėraščių ir dramos veikalų, paskutinėje premijuotojoje 4 veiksmų dramoje "Varpų Giesmė" vaizduoja Vilniaus gyvenimą Vytauto laikais.

Liet. Raudonojo Kryžiaus 1,000 lt. premiją gavęs jaunimui knygelių autorius Stepas Zobarskas, dar visai jaunas, kilęs nuo Svėdasų, iš Aukštaitijos, anksčiau parašė vaikams knygą "Gerasis Aitvaras", vėlaiu "Ganyklų Vaikai", kuri 1934 m. L. R. Kryžiaus buvo premijuota, dabar "Pabėgėlis", tris noveles iš Didžiojo karo metų; dabar premijuota.

Ukmergės visuomenės 5.00 litų premiją gavęs Antanas Vaičiulaitis, priklausąs taip pat jaunajai poetų kartai, yra parašęs "Vakaras Sargo Namelyje", "Vidudienį Kaimo Smuklėj", "Musų Mažoji Sesuo", "Valentina", premijuotą 1937 m., kelionės aprašymus "Nuo Sirakuzų iki Šiaurės Elnio" ir dabar premijuotą 13 novelių knygą "Pelkių Takas".

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

DALLAS, TEX. — Jimmy Date (po kairei) ir Emitt Kelly, vidurinės mokyklos mokiniai, kurie pasistatė povandeninį laivuką.

VILNIUS — Įsikuręs sostinėje Vilniaus Geležinis Fondas ryžosi lietuviškas sėklyčias-lietuviškumo centrus steigti visuose atgautos Vilniaus srities miesteliuose ir paties Vilniaus priemiesčiuose. Ligi šiol jau įstegta iki 60 lietuviškų sėklyčių, kurių vedėjai daugumoje yra mokytojai ir kiti inteligentai. Jaunimas į sėklyčias noriai buriasi. Sėklyčių tikslas — skleisti ir stiprinti tautinį lietuvių susipratimą ir Lietuvos valstybingumą atgautose Rytų Lietuvos srityse. Šiam tikslui siekti sėklyčios turi lietuvių ir kitomis kalbomis knygų ir laikraščių skaityklas, radio aparatus, patefonus su lietuviškomis plokštelėmis ir kitas kulturai kelti priemones. Sekmadieniais bei kitais šventadieniais sėklyčiose rengiamos populiarios paskaitos įvairiomis tautinėmis bei valstybinėmis temomis, kuriomis skaityti kviečiami agronomai, gydytojai ir kt. Be to sėklyčiose rengiami meno vakarai, kurių programoje buna muzika, daina, deklamacijos, vaidinimai, kino paveikslų rodymas ir tt. Paskutiniu laiku gaunama daug prašymų lietuviškas sėklyčias steigti ir kaimuose. Norint įsteigti sėklyčias prie visų kaimo mokyklų, jų reiktų įsteigti apie 600. Deja, G. F. neturi tiek lėšų. Sėklyčiai įsteigti reikalinga pradžioje 300 litų, vėliau jos išlaikyma atsietių tik po kokį 100 litų metams. Norintieji padėti V. G. Fondui tame kilniame darbe; prašomi kreiptis į VG Fondo Komitetą, Vilniaus, Žigmanto g. 8 butas 5.

JONIŠKIS — Potvyniai šį pavasarį ne vien Vilnių ir Kauną buvo staiga beužklumpą, bet ir visoje provincijoje pridarė daug nuostolių ir vargo. Pavyzdžiui, Joniškio apylinkės upeliai išlaužę ledus labai smarkiai išsiliejo. Vietomis buvo užlieti keliai ir nutrauktas susisiekimas. Kai kurie ukininkai, užtrukę su reikalais mieste, grįždami namo ir radę skersai kelio beplaukiančias upes, su visais vežimais buvo numarmėję į vandenį. Žmonių aukų tačiau nepasitaikė.

KLAIPĖDA.—Klaipėdos teisme daugiau kaip 8 valandas buvo svarstyta byla prieš vienią Klaipėdos priemiesčio ukininką, vieną Janiškės dvaro darbininką Lietuvos pilietį ir 9 kitus klaipėdiškius dėl kiaulėnos. Gale pereitų metų spalio mėn., kada jau buvo įvesti leidimai gyvuliams piauti, šie žmonės pirkę kiaulėnos dviejų slaptai piautų kiaulių, kurių vieną policija rado pas ukininką, kitą pas lietuvį darbininką. Ukininkas nubaustas 1 metais ir 3 mėn. kalėjimo ir 445 markėmis pabaudos, darbininkas 1 metais kalėjimo ir 150 markių; kiti nubausti piniginėmis bausmėmis nuo 50 iki 1,300 markių.

KAUNAS. — Ministrų Taryba baigia svarstyti svarbų įstatymo sumanymą, kuriuo bus rikiuojamas darbas Lietuvoje, kaip numato ir Lietuvos konstitucijos 46 ir 47 straipsniai. Darbo rikiavimo įstatymas turės duoti pagrindus tikslingam darbo ir tautos energijos sunaudojimui. Šis įstatymas turės tikslo paskirstyti laisvas darbo jėgas tenai, kur jos bus reikalingos, koordinuoti įvairius darbus, orientuoti inteligentines jėgas į praktiško darbo profesijas, specialiai tvarkyti moterų darbą, kaip to reikalauja bendrieji tautos interesai ir naujųjų laikų patyrimai. Įstatymo projekte yra numatytas Darbo rikiavimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

KAUNAS. — Šiomis dienomis duotas leidimas statyti kreidos fabriką. Anksčiau buvo duotas leidimas įsteigti žemės ukio mašinų fabriką. Pramonės ir Prekybos departamente nurodoma, kad dar vis yra visa eilė šakų, kurioms reikalingos savos, vietinės įmonės, fabrikai. Visi, kas turi tam noro, kapitalo ir reikalingo supratimo bei prityrimo, gali gauti leidimus tokioms įmonėms steigti.

VILNIUS. — Vilniaus miesto savivaldybė rengiasi išleisti platų leidinį apie Lietuvos sostinę, kuris bus pavadintas "Vilnius". Leidinys apims šiuos skyrius: 1. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės paminklai Vilniuje, 2. Vilnius — devynioliktojo amžiaus lietuvių kulturos ir politinio veikimo centras, 3. Vilnius — Lietuvos nepriklausomybės lopšys, 4. Kova dėl Vilniaus ir 5. Vilnius šiandien. Leidinys išeis gegužės-birželio mėn.

KAUNAS — Žemės Ūkio akademijos Dotnuvoje lektorė M. Glemžaitė paruošė spaudai knygą "Siuvinėjimas lietuviškais raštais". Knygoje be gausių praktinių nurodymų ir įvairių siuvinėjimo technikos pamokų, bus per 150 iliustracijų. Jų daugelis atlikta keliomis spalvomis, kas padės norinčioms siuvinėti pasirinkti ne tik pavyzdžius, bet ir priderinti tinkamiausias spalvas. Knyga laukiama visų mėgstančių tautinius raštus siuvinėti moterų.

KAUNAS. — Didįjį Ketvirtadienį, kovo 21 d. oras Lietuvoje tebėra visiškai panašus į viduržiemio orą, visur gilus sniegas, pučia švarbus šiaurryčių vėjas, temperatura dienomis kiek pakyla, bet naktimis siekia 15 iki 18 laipsnių žemiau nulio, pusto ir keliai tebėra daugiausiai nepravažiuojami. Iš visų ženklų atrodo, kad šiemet į Velykas bus važiuojama rogėmis ir kailiniuose.

Dievas Ir Protas

Ši tema yra labai įdomi. Joje telpa įvairus įrodymai, paremti Dievo žodžiu ir protu. Ši tema tapo atspausdinta knygelės pavidale, 98 puslapių didumo, po antgalviu **Dievas ir Protas.**

Kiekvienas skaitydamas šią knygelę gali prieiti prie išvados, kurlink pasaulis slenka su savo svajonėmis, baisiais karais ir kitais nepaprastais įvykiais. Dėl įdomaujančių, pasiulome ta proga įsigyti minėtą knygelę.

Kreipkitės po antrašu:

Mr. F. D. YAKAS,
6429 S. Damen Ave.
Chicago, Ill.

Siųsdami pareikalavimo laiškus, pridėkite 10c dėl padengimo lėšų. (Skelb.)

PIRKIT NAUJĄ
Chrysler arba Plymouth

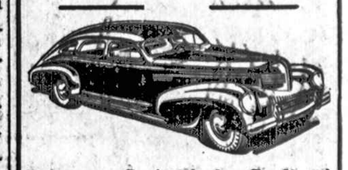

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobiliai Amerikoj; moderniškai ištobulinti. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas

BALŽEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuvišką Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likieriai-Gėrimai
į visas miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

PETER SUDENT
Atidarė naują vietą ir PIKNIKAMS DARŽĄ
Gražus tavernas, patogus privažiavimas, graži vieta piknikams.
6600 W. 111th St., Worth, Ill.

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS Išima Už $13.50
PRABUVIMAS Ligoninėje $50.00
RAUDONGYSLIŲ Išėmimas ir Ligon. $25.00
REUMATIZMAS Greita Pagelba $2.00
GYDO VISAS LIGAS Ekzaminacija ir vaistai $1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN, Prop.
Svetainę renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams.
2417-19 WEST 43-RD STREET
Chicago, Ill.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.
Garsinkitės "N-nose"

PIRKIT NAUJĄ BUICK
MILDA
AUTO SALES
AUTHORIZED Buick SERVICE
Pirmas ir vienintėlis Chicagoj lietuvis Buick pardavėjas užkviečia jumis del apžiurėjimo ir demonstravimo naujų 1940 metų modelių automobilių.
806 WEST 31st STREET
DOMINIKAS KURAITIS, Sav.
Telephone Victory 1696
ATSTOVAI
ATSTOVAI: KASTAS SABONIS, CHARLES STEPHENS, RODIN AND SHORTY.

Laikas Malevoti!
Daleiskite mums pagelbėti jums pagražinti jusų namą. Mes turime pilną pasirinkimą namų malevos, varnišių, šelakų ir slenoms popierų.
DYKAI Patarimas Dėl Dekoracijų.
DYKAI Dastatymas Visoj Chicagoj.
SAM HELMAN
SERVICE WITH A SMILE
1411 S. Halsted Street Tel. Canal 5063

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
VIENYBĖ
Svarbus pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštyje suteikiama žinios iš viso pasaulio
IR LIETUVOS.
VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kulturą, kovoja su lietuvių nutautimu.
Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapį ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų Pasaulį"
Kaina metams $5.00. Lietuvoje ir Brooklyne $7.
Laivakorčių agentura ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.
LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Laikyk Pinigus
SAUGIOJ ISTAIGOJ
JEI SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų ... ar manai pirkti namus, ar senus pataisyti, visuomet ateik pasitarti. Jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk ... čia apsauga tikra ir dar nuošimtis geras. Dabar **Naujienų Spulka** moka 3½% palukanų. Jaunuoli!... tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti. Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien NAUJIENŲ SPULKOJ.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORP. INSURED
UŽTIKRINK SAVO INDĖLIAMS TIKRĄ APSAUGĄ IR PELNĄ.
ČIA VISŲ INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $5,000.00
FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
LITHUANIAN BUILDING,
LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION
1739 SOUTH HALSTED STREET
Telefonas, CANAL 8500

MOTERŲ SKYRIUS
WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY — EINA KĄS KETVIRTADIENĮ

ĮSTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

PASIŽYMĖJO

Lietuvės moterys ir vėl pasižymėjo svetimtaučių tarpe Dr. Suzannos Šlakis rengiamoj programoj Chicago Medical Women's Club.

(Tęsinys)

Karjeros

Salomėje Čerienė savo kalboj toliaus pateikė įdomių faktų apie Lietuvos moteris ir jų karjeras. Ji pabrėžė, kad moteris atidarė pirmąjį steigiamąjį seimą Lietuvoje 1920 metais.

"Šiandien Lietuvoj mes turime moteris profesorius universitete ir aukštesnėse apšvietos įstaigose, specializuojant tokiose srityse kaip archeologija ir egiptologija", tęsė Salomėja. "Didžiuma mokytojų pradinėse mokyklose yra moterys. Nemažai yra moterų advokatų ir net kelios teisėjos įvairiuose teismuose.

Medikalės moterys

"Proporcijonaliai imant, yra didesnis skaičius moterų medikalėj srityje Lietuvoje, nei kaip Suvienytose Valstijose. 60% visų dentistų Lietuvoj yra moterys. Išgyvenus pati Lietuvoj maždaug šešis metus galiu kalbėti iš asmeninio patyrimo. Bendrai imant, visos profesionalės yra puikaus tipo moterys, pamatiniai turėdamos kaimietės moters sveiką charakteristiką. Ekonominė struktura moters gydytojos naminio gyvenimo Lietuvoje suteikia jai daugiau laiko gilesnėms studijoms ir tyrinėjimams savo profesijoj. Todėl nenuostabu, kad jos turi progos dalyvauti visose svarbiose medikalėse konferencijose ir klinikose kitose Europos šalyse. Specializavimas vienoj šakoj medicinos yra daugiau vykdomas nekaip abelna praktika. Darbas medikalės profesijos Lietuvoj buvo nemažai trukdomas iš pusės neatatinkamai įrengtų ligoninių. Bet ir šis svarbus reikalas yra greitai tvarkomas, nes kur tiktai yra statomos naujos ligoninės, jos yra geriausios ir moderniškiausiai įrengtos. Ir tai nėra grynai mano opinija, dalinai pastaba padaryta vieno anglo gydytojo, kurį pažinau Lietuvoj praeitą vasarą. Jis buvo labai maloniai nustebintas Lietuvos ligoninėmis ir jų įrengimais.

"Valstybės sveikatos departamentas yra progresyviškas ir gan lankstus sutikti besididinančius reikalavimus gydytojų. Tačiau valdžia turėjo tiek daug politinių ir ekonominių reikalų pirmuosiuos savo nepriklausomybės metuos, kad paliko organizuotus viešos sveikatos ir draugijinės gerovės klausimus rankose ne valdžios įstaigų.

Motina ir vaikas

"Žymiausia iš visų yra moterų organizacija vadinama "Motina ir Vaikas". Jos skyriai randasi kiekvienoj dalyje Lietuvos. Ši draugija turi įsteigus speciales klinikas, mokyklėles, išleidžia knygas ir brošiurėles klausimuos vaiko ir motinos ir dykai dalina tarp žmonių. Išleidžia taip pat ir mėnesinį žurnalą vardu "Motina ir Vaikas". Dar paskaitoms, parodoms, ekskursijoms ir visokiais kitokiais moderniškais budais platina naudingas informacijas apie motiną ir vaiką.

"Nuo 1928 metų kai kurios šių organizacijų paliko po valdžios kontrole. Sanitarijos ir sveikatos padėtis miestuose ir kaimuose yra priežiuroj distrikto medikalės valdžios, kuri taipgi patikrina pardavinėjamus valgomus daiktus. Tie patys gydytojai yra perdėtiniai sveikatos viešųjų mokyklų vaikų. Tas sudaro jiems gan didelę problemą, ypatingai vietose, kur mokyklos yra taip toli viena nuo kitos.

"Neseniai įsteigta moterų organizacija turi taip vadinamą dabotingumo ir patarimo skyrius dėl neščių moterų, gyvenančių priemiesčiuose, kaimuose ir ukiuose. Ši organizacija taipgi kooperuoja su Lietuvos Raudonu Kryžium jų plačioj veikloj.

"Galėčiau labai plačiai kalbėti apie kitas draugijas, kuriose moterys lošia svarbią rolę, bet paminėsiu tai trumpoj formoj. Yra Prieš Džiova Kovoti Draugija, priekyje kurios stovi moteris, taipgi Draugija dėl Neregių. Moterų Skaučių organizacija yra labai aukšto stovio ir buvo specialiai pagerbta per Lord Baden Powell. kuomet jis buvo Lietuvoje keli metai atgal. Vedėja šios organizacijos yra moteris rašytoja, kuri taipgi yra profesorius universitete.

Moterys rašytojos, dailininkės, dainininkės, poetės

"Kaip visos kitos tautos, Lietuva irgi turi savo moteris rašytojas. Valdžia kasmetai duoda dovaną už to meto geriausią literaturinį kurinį. Ir 1938 bei 1939 metais šią dovaną laimėjo moteris rašytoja ir poetė.

"Dailės srityje Lietuvės moterys irgi pasirodo daug nuprogresavusios. Neseniai Lietuvoj įvyko paroda išimtinai moterų dailininkių, kurios pasižymėjo nepaprastu talentu ir gabumu visuose dailės skyriuose. Muzikos standardas Lietuvoj yra labai aukštas. Yra Valstybės Opera ir baletas, kurių sezonas tęsiasi per devynis mėnesius. Jų spektakliai yra aukšto tobulumo, lygiai kaip yra ir simfoniniai koncertai, kurių puikiai pildomos programos yra tikra Lietuvos gyvenimo pažiba. Lietuviai yra dideli muzikos mylėtojai. Daugumas jų gerai pažįsta ne vien tik savo liaudies dainas, bet ir klasišką muziką. Šiuo atveju aš randu Lietuvą panašią į Italiją, kur muzika yra pati siela kiekvieno individualo ir labai reikalinga dalis jo gyvenimo.

"Lietuvė moteris turi ne vien tik muzikalių, bet ir poetiškų palinkimų. Lietuvoj yra nemažas skaičius moterų poetų ir jų kuryba atidengia turtingą vaizduotę mistiškos ir dvasinės kokybės, gilų sentimentalų prisirišimą prie gamtos, romantišką pažiurą į gyvenimą; — bet kaip ir abejotiną atskyrimą, kada prisiėjo prie tikrenybės ir praktiškos gyvenimo pusės."

Kalbėdama apie musų tautosaką, p. Čerienė sako, ji rado joje daug to, kas pagelbėjo jai suprasti charakterį lietuvių, interpreuoti jų naivų, nors kartais ir komplikuotą budą.

"Lietuvos tautosaka yra labai sena, bet gan panaši papročiams šių dienų lietuvių. Lietuvių liaudies dainos, nors šimtmečių senumo, niekados nepražudė savo gaivumo, savo grožio."

Salomėja išsireiškė, kad daina ją labai interesuoja ir yra tema, apie kurią galėtų kalbėti ilgą laiką, bet pasitikėdama, kad ateityje bus progos supažindinti svetimtaučius programa pašvęsta vien lietuvių dainai ir muzikai, ji nenoroms palieka šią temą kitam laikui.

(Bus daugiau)

MOTERŲ GYVENIMAS

Aktualieji moterų darbai

Suomės moterys pasižymėjo darbštumu. Karo metu jų daugelis eina į "Lottą" (moterų šaulių organizaciją), kuri jau apima apie 80,000 suomių. Sanitarės, virėjos, siuvėjos, gailestingosios seserys, telefonistės, ryšininkės dabar suteikia savo kraštui nepamainomą pagalbą.

Musų kaimynės, rusų moterys, kariuomenėje turi savo atskirus batalijonus; jos ryžtingos, pasiaukodamos savo tėvynei.

Prancuzės be socialinio luomo skirtumo eina pareigas gailestingųjų seserų, slaugytojų, maitintojų maitinimo punktuose fronte.

Keli tukstančiai jaunų anglių šiuo metu pakeitė kariuomenės pulkų virėjus, kurie grąžinti tikrojon tarnybon.

Musų vakarų kaimynės, Vokietijos moterys, šiandien taip pat daug pasiaukoja savo tėvynei. Jos pakeičia vyrus, išeinančius į frontą. Jos energingai imasi darbo tiek civilinėj, tiek ir kariškoj tarnyboj, prisilaikydamos didžiausios ekonomijos ir visai atsisakydamos prabangos.

Visur moterys subruzdo, energingai ėmėsi darbo, kad pakeltų savo tėvynės naštą, kad apgintų krašto sienas eidamos greta su vyrais.

Musų krašto karas nepalietė tiesioginiai ir mums netenka griebtis kariškų darbų. Bet karo metas mums davė Vilnių ir reikalauja iš musų didelių naujų darbų. Mums grįžo Vilniaus kraštas kaip dumblu apneštas, svetimos mums kulturos įtaka, su svetimu ir netiksliu to krašto sutvarkymu. Grįžo kraštas, kur musų broliai kentėjo ištisus 19 metų ir buvo visiškai pavergti. Štai, kur atsiranda musų darbams plačiausioji dirva. Argi nepajus dabar kiekviena lietuvė, kad jos pareiga nukreipti visas savo jėgas į visuomeninį darbą Vilniuje?

Suvargusių lietuviškų šeimų šelpimas, Lukiškio kalėjime iškankintų musų brolių, benamių moksleivių ir vaikų šelpimas visuomet bus ten aktualus. Velykoms besiartinant, ypatingai reikėtų prisiminti juos ir iš anksto paruošti dovanėlių, parinkti aukų priglausti savo šeimose atbėgėlius moksleivius. Toks šelpimo darbas neturėtų buti atsitiktinai dirbamas, kaip iki šiol buvo. Jis turėtų įeiti į nuolatinę vagą, kurią normuotų jau pradėjusios Vilniuje dirbti moterų organizacijos (šaulės, birutininkės V. V. K. mot. sekcija).

Lygiagrečiai su medžiagine parama jos turėtų teikti nutautusiai varguomenei ir moralinės paramos: savo nuoširdžiais patarimais, gyvu lietuvišku žodžiu atgaivindamos užslopintą tautišką dvasią, dalindamos lietuviškas knygeles, gaidas, vadovelius, suruošdamos vaikams iškilmes su musų gražiais tautiniais šokiais ir drabužiais. Tam šelpimo ir propagandos darbui plačiai galėtų atsiliepti moterys iš visų Lietuvos kampų, prisidėdamos savo nors ir kukliomis aukomis.

Ryšium su Vilniaus atgavimu dar daugiau ryškėja reikalas smarkiau pavaryti darbus tautos kulturai kelti. Lietuvė moteris niekuomet nebuvo pasyvi ir šitoje vietoje. Ji ugdė visomis savo išgalėmis savo dvasinį turtą. Musų močiutės sugebėjo rupestingai išsaugoti savo surukusiose pirkelėse tiek daug liaudies meno, taigi musų kartai lieka didelė pareiga tam liaudies menui plačiai atverti duris į pasaulį. Konkrečiai: kuriuo budu?

1. Mes, moterys, per savo organizacijas turime dabar jau daryti savo tautiškojo meno parodas. Musų kraštas dalyvavo didelėse pasaulinėse parodose savo gražiais tautiškais drabužiais ir dirbiniais. Mažesnes parodas galėtumėm organizuoti čia, pas save (Kaune, Vilniuje, provincijose) ir tokias tikrai galėtume mes pačios organizuoti, kad ir smulkesniais skyriais išskirstytas:

a) įvairių apylinkių tautiškų drabužių.

b) smulkių liaudies meno dirbinių; geriau pavykusias parodas galima butų kiti noti.

2. Mes turime suruošti nors savo organizacijų narėms (ir pačiau) lietuvių kalbos pratybos kursus, kurie musų moterims duos gražios, švarios tarenos, taisyklingo kirčiavimo, gimtosios kalbos grožio pažinimo.

3. Mes turime ruošti kulturinius-estetinius vakarus, pašvęstus musų didiesiems žmonėms bei menininkams, atpasakojant jų gyvenimą ir čia pat vaizduojant jų kurinius.

4. Mes turime ruošti kad ir nedidelius konkursus meno veikalėliams, taikinant juos savo vakarų programai, skatinant muzikus ir literatus.

5. Mes turime ruošti įvairias paskaitas:

a) kulturines,

b) praktines

ruošti diskusijas, kur moterys pratintųsi viešai prabilti, tiksliai formuluoti savo mintis.

6. Mes turime prisidėti kuo galėdamos globoti gabiausia besimokinantį varguomenės jaunimą sušelpiant jį savo laiku.

7. Mes turime kuodaugiausia platinti lietuvišką spaudą tose Lietuvos vietose, kuriose jos truko iki šiolei.

8. Mes turime aktyviau dalyvauti rašant į laikraščius, žurnalus.

Darbo daug. Yra ir moterų, kurios jau dirba. Bet yra dauguma pasinėrusių savo siauro kasdieninio gyvenimo rupestėliuose, kurios dar iki šiolei skendėja pasyvumo srovėj.

Reikia tik subrusti, taip kaip visur subruzdo moterys savo pareigų vedamos. Mes negalime atsisakyti nuo darbo taip pat, kaip negalime atsilikti nuo gyvenimo. —**J. Narutavičienė.**

["L. A."]

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITĖ

Pavasarinės atostogos

Viešose mokyklose kiekvieną pavasarį esti vienos savaitės pertrauka. Kaip visados, ta savaitė yra skiriama tam, kad apšvarinti ir pagražinti tą apylinkę, kur vaikas gyvena. Tad vadiname šį laiką "clean up, paint up and plant up week".

Šita vienos savaitės pertrauka nereiškia, kad vaikai turi dirbti ir pagražinti savo susiedėją, — visai ne. Pagrindinis tikslas remiasi tuo supratimu, kad suaugusieji žmonės pagaus tą entuziazmą, kuris tuo laiku ragina vaikus prie viršminėto darbo, ir kad suaugusieji nors sykį per metus dės pastangas šiam tikslui. Reiškia taip, — visų dėmesys yra atkreiptas į miesto apšvarinimo klausimus ir veiklą.

Tad jeigu vaikas parėjęs namo prašys tėvų leisti jam padirbti kokį nors darbelį ar namie, ar sklepe, ar darže, — leiskite jam dirbti. Grįžęs į mokyklą vaikas turės atsakyti jam užduotus klausimus. Nė vienas vaikas nenori pasilikti nuo kitų. Kiekvienas nori pasirodyti, kad jis buvo geras pilietis atostogų metu ir atliko savo dalį šio darbo. O jeigu jis gali pranešti, kad ir jo tėvai prie šio darbo prisidėjo, tai jis lieka pilnai patenkintas.

Tegul kiekvienas vaikas atlieka savo pilietytės pareigas. O jeigu jau butas ir sklepas yra apšvarinti, tai leiskite vaikui pasėti sėklas savo daržely-je. Tarp kitų darbų vaikas gali žaislus peržiurėti ir įtinkamas dėžes sudėti, kad neapdulkėtų. Taipgi jis gali sutvarkyti stalčius, kur jis laiko savo daiktus.

Yra visokių darbų, kuriuos vaikas gali atlikti ir nebus darbais apsunkintas. Apsimoka tėvams nauduoti šią progą ir koncentruoti vaikų dėmesį į tuos papročius, kurie yra labai pageidaujami kiekvienam išmintingam piliečiui.

BUKIME GRAŽIOS

Veda—NINA

Jeigu tavo akys mėlynos, pakartok jų spalvą su mėlynais taškeliais savo "Veil". Šie taškeliai paakcentuos spalvą tavo dangiškai mėlynų akių. Jeigu turi dideles juodas akis, paakcentuok jų spalvą su dideliais juodais taškeliais ant balto kalnieruko. Tada akys atrodys daug didesnės.

★

Užtenka plaut plaukus kas dešimts dienų. Tuomet plaukai turi progos pasidaryti naturaliai, patys per save, alyvuoti. Ir jeigu kasdien iššukuosi juos gerai su šepetuku, tad oda ir plaukai bus švarųs nuo dulkių.

MOTERIS KALBA

Moterys yra gavę daugiau nei kaip 15,000 patentų Suvienytose Valstijose. Vienas praktiškiausių moderniškų išradimų — popierinis maišas buvo moters išrastas.

Grožis Amerikos moterims kainuoja daugiau dviejų šimtų milijonų dolerių per metus. Kad palaikyti plaukus sugarbeniuotus, jos sumoka apie šimtą trylika milionų dolerių ($73,000,000 už "permanents" ir $40,000,000 už "marcel" ir kitus garbeniavimus).

Suvirš 162,000 moterų dirba egzekutyviuos skyriuos Suv. Valst. valdžioje. Iš šio skaičiaus, 47,000 randasi Washington, D. C.

Turėdama daugiau nei kaip penkis šimtus valandų solo skraidymo, Barbara Kibbee, 25 metų amžiaus iš Albany, N. Y., ir San Diego, Cal., turės garbės buti pirmoji moteris instruktorė del "Civil Aeronautics". Ji mokins klasę jaunų vyrų Rensseler Polytechnic Institute, Troy, N. Y.

MY OLD SWIMMING HOLE

By

Genevieve Jasaitytė-Gullaharn

Pandemonium reigned, for I, a mere female, had calmly announced to a group of men that I, too, had experienced the joys of an "old swimming hole." They protested. They ridiculed. They feigned insult. To think that a girl could join in a discussion of the good old times when boys played "hooky" to swim in their sacred puddles— it was preposterous! It was, in brief, a desecration.

As the males argued in an attempt to retain the absolute fraternalism of their traditional institution, I saw the uselessness of my efforts to change their minds. Whereas I reasoned, they rationalized. "Proof," they demanded. Proof I could not give them, for my own old swimming hole is surrounded by misty memories of a distant land—Lithuania. Could they but link their minds with mine in a sweet lapse of reality, I should transport them swiftly to my land of memories! But no—men are stubborn creatures. Therefore, I shall tell you, my readers, who cannot stop me (and I hope, would not) of my "old swiming hole."

Let us draw back the curtains of fifteen years. We find ourselves in a field of fragrant hay. The sun is shining with a brightness that it reserves for this particular region. Golden is the glow on the fields, transparently blue is the sky, green are the meadows, and brilliantly clear are the gay hues of the flowers. I admit the description is idyllic—but aren't we apt to recall pleasant memories with a vividness that is almost unreal?

Noon-time approaches. The sun makes rainbows of the beads of perspiration on the arms and back of toiling peasants, and the colorful dress of the workers melts into the gay panorama. It is very hot. The women smile at each other as they throw down their rakes. An unspoken signal passes among them, and they leave their work to get their lunches. The women, as they desert the fields, wave good-byes to the men, chattering all the while. The men smile, too, for they know the women's secret destination. It is the old swimming hole.

How well I remember my first excursion to the reed-enclosed pond. We slip through the rushes which reach above our heads, and but for the movement of the spear-topped stalks, we are completely absorbed from the sight of the outside world. Now, we reach the shore, which is spread with dried golden rushes—a fitting substitute for ocean sand.

In the calm, warm, and utterly deserted seclusion, we strip. The climax approaches. With a babble of exclamations, we plunge our hot bodies into the cooling waters. No bathing suits or caps hinder our enjoyment of swimming as we send sprays of clear water to be shattered into greens and blues. Our bodies relaxed by the swim, we come to shore again, to bask in the warm sunlight as we eat our lunches of black bread, cheese, and fruit. The conversation continues.

"You know, I saw the funniest picture in an American magazine, of a woman swimming," Danute laughs, tossing her blond wavy hair to dry. "She had on a swimming dress. It was black and big. She also wore a cap that covered all her hair, and rubber shoes, and stockings. I told mother to ask uncle next time she wrote to America how that girl could swim dressed so!"

I joined in the laughter. It seemed so ridiculous! Even in Kaunas, our metropolis, we bathed in the Nemunas river without clothing. The majority of the people didn't know that such things as bathing suits existed. In a secluded section of the Nemunas reserved for women bathers, we would come to the bank draped in large white sheets. Just before plunging into the water, we would remove the sheets, and toss them, billowing, on the sandy chore.

The hour of rest beside our swimming hole was disappearing fast, and we dressed, ready to return to our haying with renewed vigor. There would be other days, other summers, when the pond would be our noon-time rendezvous. That was fifteen years ago.

Since then, I have searched for golden amber in the seaweed brought ashore by the warm surf of the Baltic Sea. I have bathed in the waters of the Chesapeake bay on the Atlantic seaboard. I have simmered in the hot springs of Utah. I have revelled in the waves of the blue Pacific. But always, I shall treasure the memory of a tiny, warm, rush-surrounded pond in Lithuania—my old swimming hole.

Maistas

Veda MORTA RUGIENĖ

Blynai su Varške

2 kiaušinius
½ šaukštuko druskos
1 puoduko vandens
1 puoduko išsijotų miltų
½ sv. varškės (Cottage Cheese)
2 šaukštus sviesto.

Išplak vieną kiaušinį, pakol liks šviesus; dadėk druskos, vandens ir miltų ir gerai išplak. Įkaitink mažą skauradą ir gerai ištepk su sviestu. Padėk kiekvieną kepsnį atskirai ant vaškuotos popieros (kepta puse viršuj). Padaryk kamšalą iš likusio kiaušinio, varškės ir sviesto (jeigu pageidaujama, galima dėti trupučiuka cukraus) gerai sumaišyk ir uždėk kamšalo ant kiekvieno kepsnio. Suvyniok ir užspausk arba užriesk galus, kad kamšalas neišpultų. Kepk karštam aliejuj arba svieste. Pateik su rugščia grietine arba konfiturais.

Diena Iš Dienos

PUIKIOS VESTUVĖS

Šeštadienį, balandžio 20 d. susituokė Elena Varkalytė, gyv. 6106 S. Washtenaw ave. su Matu Pratapu, gyv. 2523 W. 45th Pl. Moterystės ryšių palaiminimas įvyko Nekalto Pras. Šv. Marijos parap. bažnyčioje, 10 v. r., o vestuvių puota prasidėjo 6 v. v.

Retos vestuvės gali pasigirti tokiu dideliu svečių sanburiu, dar retesnės tokia marga spalva. Neperdedant, galima pasakyti, kad jose buvo diduma Čikagoj gyvenančių tautų atstovai. Salė nors ir nemaža, betgi visų svečių susvadinti už pirmojo stalo nebuvo galima. Po vaišių prasidėjo šokiai ir prakaito vėdinimas prie baro, kas užsitęsė iki aušros.

Puotą kėlė jaunojo tėveliai, seni brightonparkiečiai Mateušas ir Marijona Pratapai. Jų kaimyniški ryšiai su kaimynais ar artimaisiais daugiausiai prisidėjo prie vestuvių pasisekimo: kas tik buvo pakviestas, tas ir atsilankė.

Tad, jei ir jaunųjų Pratapų gyvenimas bus toks pasekmingas, tai kaimynai džiaugsis, kaip šiandien džiaugiasi savo sunum ir marčia p.p. Pratapai.

Tad, palinkėkime jiems dar didesnio džiaugsmo.

J. Krs.

MISS DEMERECKIUTĖS SUTUOKTUVĖS

Bridgeportiečių Viktoro ir Petronelės Demereckų duktė, Miss Matilda, susituokia su jaunuoliu Joseph Sepich, northsidiečiu.

Jungtuvės įvyksta šeštadienio, Balandžio-April 27 d., 5 val. vak., Doremus Church, 3039 So. Normal Ave.

Vestuvių puotą iškelsią jaunosios tėveliai savo namuose, 3331 So. Wallace. Daug gražios jaunuomenės dalyvaus jungtuvėse ir daug svečių sukviesta į vestuvių puotą.

— J. A. S.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms

(Chicagoj)

Felix Gurney, 28, su Lucille Gritius, 19

Edward Zimmerman, 45, su Sophie Janush, 30

Stephen Jurkatus, 25, su Veronica Spiegel, 24

John Krazawskas, 43, su Julia Stankus, 40

Dominick Petrowich, 45, su Mary George, 30

Frank Shepton, 52, su Jennie Stadulskis, 45

John Szeszkiewicz, 65, su Helen Grigienė, 51

Reikalauja Perskirų

Grace Walski nuo John Walski

Gavo Perskiras

Alexandra Jovaras nuo George Jovaras

Gertrude Masilunas nuo Mike Masilunas

PETRAS SZUKIS
De Kalb, Ill.

Persiskyrė su šiuo pasauliu balandžio 24 d., 4:26 v. ryto, 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoj, Panevėžio apskr., Šeduvos mieste.

Paliko dideliame nuliudime seną motiną Lietuvoj. Amerikoj brolį Joną, brolienę ir brolio šeimyną ir draugus.

Kunas pašarvotas namuose, 1143 Market st., De Kalb, Ill. Laidotuvės įvyks subatoj, balandžio 27 d., 2:30 val. po pietų iš namų į kapines.

Visi a. a. Petro Szukio giminės, draugai ir pažįstami esate nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame:

Motina, Brolis, Šeima ir Pažįstami.

PADĖKAVONĖ

A. ✚ A.

ELEONORA NAIKELIENĖ

kuri mirė 20 d. balandžio ir tapo palaidota bal. 24 d. 1940 m., o dabar ilsis Šv. Kazimiero kapinėse. amžinai nutilus ir negalėdama atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailėdami jos prasišalinimą iš musų tarpo, reiškiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms ir suteikusiems vainikus draugams; dėkojame graboriui A. M. Phillips, kuris mandagiai patarnaudamas garbingai nulydėjo ją į amžinastį, o mums palengvino perkęsti nuliudimą ir rupesčius, dėkojame visiems giminėms ir draugams, ir pagaliau dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau musų mylima Eleonora sakome: ilsėkis šaltoj žemėje. Nuliudę liekame:

Vyras Andrius, Dukterys: Estelle ir Albina, Broliai ir Giminės.

6747 Emerald Avenue.

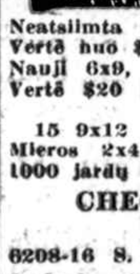

1500 NAUJŲ KAURŲ

500 NEATSIIMTŲ

KAINOS Sumažintos 50%
Numuštos iki ½

DIDELIŲ KAURŲ BARGENAI

Neatsiimta 6x9, 8x10, 9x12, 9x15, 11x19 Vertė nuo $6 iki $60. Dabar $3 iki $29
Nauji 6x9, 8x10, 9x12, 12x18, 10½x15 Vertė $20 iki $85. Dabar $10 iki $42 ir aukšč.
15 9x12 tikrų orientalių. 50 kitokių
Mieros 2x4 iki 11x18, 40% nuolaidos
1000 jardų karpetų po 50c jard ir aukšč.

CHECKER CLEANERS
SANDĖLIAI
6208-16 S. RACINE—Dienomis, 3 vakarus

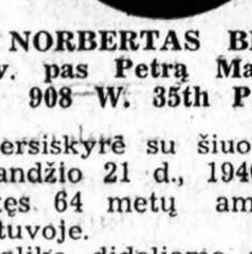

NORBERTAS BISLIS
gyv. pas Petrą Malinauską, 908 W. 35th Place

Persiskyrė su šiuo pasauliu balandžio 21 d., 1940 m., sulaikęs 64 metų amž., gimęs Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliudime švogerką Oną ir švogerį Albert Nicus ir šeimyną ir kitas gimines Amerikoje, o Lietuvoje paliko moterį Pauliną po tėvais Paberalaitę ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioj, 3307 S. Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 27 d. 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Norberto Bislio giminės, draugai ir pažystami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame: **Moteris ir kitos Giminės.**

Laid. Direkt. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinimų.

Cicero Kareiviai Rengia Pikniką Liepos 28 dieną

Iš Draugijos Veikimo

CICERO — Draugystė Lietuvos Kareivių plačiai pasiryžusi dirbti. Praeitą sekmadienį turėjo savo mėnesinį susirinkimą, atvirutėmis šauktą. Pikniko rengimo komitetai pranešė savo planus ir jų nebuvo galima atmesti, nes jau padaryta, ir atrado, jog bus naudingi, jeigu visi draugai pasidarbuos.

Piknikas 28 diena liepos, Liberty daržej Bus laimėta refrigeratorius, washing machine ir radio. Tikietai 10c. Kiekvienas narys atsakomingas už 20 tikietų, vieną knygutę. Jeigu viskas seksis, tas atneš draugijai keletą šimtų dolerių pelno. Taip ir reikia, nes iš paprastų narių duoklių draugija negali verstis.

Pašalpą, pomirtinę net ir už moteris mokame. Dabartiniu laiku yra tik du ligoniai, P. Kočiunas ir J. Jankauskas. Joe Petraitis, nors dar nesveikas, iš pašalpos atsisakė.

Kareivių Draugija turi uniformos skyrių. Iš 25 vyrų keli yra jauni, tinkami, bet didžiuma seniai, sukumpę. Butų labai vietoj, kad jaunieji juos paliuosuotų. Taip ir bus, kada tik laikai pagerės ir jaunieji gaus darbus ir galės užsimokėti savo duokles. —*D.*

Brighton Park Vaikų Draugijėlė Gražiai Veikia

Surengė Gerą Vakarą

Praeito šeštadienio vakare, bal. 20-tą, Brighton Parko Vaikų Draugijėlė surengė gražų vakarą, Hollywood Inn svetainėje. Programą pildė patys vaikučiai. Man ypatingai patiko p-lės Kristinos Milleriutės daina "The Kiss". Ši jaunuolė turi tvirtą ir gražų sopranu balsą. Iš jos gali išeiti garsi dainininkė. Kristina yra duktė Alex ir Kazimieros Millerių, 4358 So. Western Ave.

Gražiai sugrojo šios draugijėlės stygų orkestras, po vadovybe Budrevičiaus. Dainavo ir draugijėlės choras, po vadovybe mokytojos Anelės Zabukienės.

Publikos atsilankė neperdaugiausiai. Brightonparkiečiai turėtų skaitlingiaus lankyti šios draugijėlės parengimus.

—Steponas

Dainų Šventė Nusisekė, Bet Publikos Mažai

Praeitą sekmadienį, bal. 21-mą d., įvyko "Dainų Šventė", Ashland Auditorijoj.

Kadangi programą pildė 12-ką chorų, tai bendrai iš publikos žiurint, vaizdas estradoj darė gerą įspudį.

Reikia pripažinti, kad musų lietuvių katalikiškoji srovė turi gerų dainininkų, solistų ir chorvedžių.

Programas buvo gražus ir turtingas. Vien dalyku musų lietuvių katalikiškoji srovė negali pasigirti, tai publikos skaitlingumu. Matyt, tikintieji lietuviai yra atsilikę kulturiniu žvilgsniu ir neįvertina ir nebrangina dailės.

Šitas parengimas buvo plačiai garsinamas. Kooperavo visos L. R. K. Parapijos ir jų chorai, bet publikos atsilankė permažai ir šis faktas matyt nervavo ir pačius rengėjus.

—Steponas

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Naujienų-Acme Telephoto

LORETTA, WIS.—Verna Neubauer, kuri verčiasi kaipo gidas, rengiasi netrukus apsivesti.

Vakaras Vilniaus Naudai 18-toj Apylinkėj

18-TA APYLINKĖ — Rožių ir Lelijų Klubas rengia Vilniaus naudai vakarą. Bus gražus programas ir dainos. Įvyks balandžio 28 d., Dievo Apveizdos Parapijos salėje. Programas prasidės 7 val. vak. Dalyvaus Lietuvos Konsulas p. Daužvardis ir kiti žymus kalbėtojai. Prašom visų atsilankyti.

Sekretorius

Sekmadienį Žagariečių Susirinkimas

Kviečia "Senus" ir Naujus Narius Atsilankyti

Šį sekmadienį, balandžio 28 d., bus Kliubo susirinkimas, 1:30 val. po pietų, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. Šiame susirinkime bus priimami nariai vyrai ir moterys, iki 50 metų amžiaus, už 50 centų įstojimo. Jaunuoliai iki 21 metų bus priimami veltui. Mokestis tiktai 10 centų į mėnesį, o naudos duoda daug. Pomirtinės išmoka $50, už $10 gėlių nuperka, ir duoda karsto nešėjus veltui. Jei kas dar nepriklausote, tai nelaukite ilgai ir įstokite.

Kviečiam visus senus narius atsilankyti į susirinkimą ir naujų narių atsivesti. Turėsime kelis svarbius klausimus apkalbėti. Komisija išduos raportą iš parengimo, kuris įvyko kovo 30 d., Liuosybės svet., Ciceroj. Kurie buvote paėmę platinti tikietų, atneškite pinigus arba tikietus. Taipgi bus renkami darbininkai išvažiavimui, kuris įvyks gegužės 26 d., Spaičio darže. Bus ir daugiau svarbių klausimų apkalbėta. Visi bukite.

Kliubo Korespondentas, J. B.

"Pasaulinis Karas" Chicagoj

Vakar teisėjui William V. Daly miesto teisme teko likviduoti "pasaulinį karą", kilusį užvakar Chicagoj.

Jo priežastis buvo graži ir jauna francuzė. "Mušiai", kuric kilo už jos šypseną ir bučkius, įvėlė tris airius, du vokiečius ir tris suomius.

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTI.

SUSIRINKIMAI

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ susirinkimas įvyks balandžio 25 d. 7:30 val. vakaro, 6908 So. Western Ave., Chicago, Ill.

—A. G., sekr.

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1940 Metams

DRAUGYSTĖS SUSIVIENIJIMAS BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1940 METAMS: Pirm. —Geo. Jakubauskas, 3541 South Halsted St.; Vice-pirm.—Ant. Zalagėnas, 7132 So. Racine Ave.; Nut. rašt. —Walter Pankauskas, 549 West 18th St.; Kasierius — Mikas Bankevičius, 628 W. 18th St.; Fin. rašt.—Peter Viršila, 3435 So. Wallace St.; Kontr. rašt. — Jonas Statkus, 1715 So. Newberry Ave.; Kasos glob. —Juozas Kikas, 644 W. 18th St., ir Ona Jucevičienė, 1960 Canalport Ave. Durų sargas—Juozas Gereltauskas, 3132 So. Emerald Ave.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGIJOS VALDYBA 1940 METAMS: T. Janulis—Pirm., 3430 So. Morgan St., Chicago, Ill., tel. Yards 4863; J. Maziliauskas— Pirm. pagelb., 3259 So. Union Ave., Chicago; P. Killis—Nut. rašt., 3347 South Lituanica Ave., Chicago; M. Z. Kadziauskas—Fin. rašt., 5328 W. 23rd Pl., Cicero, Ill.; A. Buzinskas—Kontr. rašt., 3347 So. Lituanica Ave., Chicago; J. Dimša— Iždo glob., 3347 So. Lituanica Ave., Chicago; F. Bakutis—Iždininkas, 2603 W. 69th St., Chicago; J. Ivanauskas —Maršalka, 3142 So. Lituanica Ave.; P. Augustinas—Ligonių apiekunas, 656 W. 35th St.; M. Z. Kadziauskas— atstovas į Ch. Liet. Community Center. Susirinkimai įvyksta kas mėnesio trečią antradienį, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted Street., 7:30 val. vąkaro.

Turėjo Permažai Pinigų; Nurėdė

Lyle LaPoint, 2111 S. St. Louis avenue, turėjo kišeniuj tik $1.10. Einant namo, jį užpuolė du vagiliai ir pinigus atėmė. Bet jie užpyko kai pasirodė, kad LaPoint turi tik $1.10 ir nutarė jam atkeršyti. Pasirinko labai keistą budą tai padaryti. Užpultąjį nurėdė. Atėmė visus jo rubus ir nusinešė juos kelis blokus, sumetė ielon.

Balti Motorcikliai Policijai

Chicagos policijos departamentas rengiasi įtaisyti baltus motorciklius visiems policistams, kurie gaudo greitai važiuojančius automobilistus.

Sumanymas tai daryti kilo iš užmetimų, kad policistai-motorciklistai slapstosi už krumų ir ielose ir tyko automobilistų lyg kokie banditai. Jei jie turės baltus motorciklius, tai automobilistai juos galės greičiau pamatyti.

Policistai, Ugniagesiai Waukegane Gaus Algas

Waukegano policistai nuo sausio mėnesio negavo algų. Panašiai ir ugniagesiai. Vakar waukeganiečiams namų savininkams buvo pakelti mokesčiai trečdaliu cento nuo $100, ir iš to miestas tikisi turėti užtektinai pinigų ir ugniagesiams ir policistams atsilyginti.

Apiplėšė Unijos Raštinę

Iš seifos Carpenters ir Joiners of America raštinėj, 7427 S. Chicago avenue, nežinomi piktadariai pasivogė $700. Pinigai buvo surengti duoklėmis iš narių porą vakarų atgal.

Parupino Darbus 11,725 Bedarbiams

Illinois valstijos nedarbo apdraudos departamentas skelbia, kad per kovo mėnesį parupino pastovius darbus 11,725-iems bedarbiams, kurie buvo užsiregistravę pensijoms. Per vasario mėnesį darbų parupino kiek mažiaus, butent, 10,190.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO. Penteris ir popernikas. Kalsimainu lubas už $1.50. Miegamas kambarys su savo popieriais—$3.00. Apkainavimas dykai. 10 metų patyręs. Darbas užtikrintas. Jos. Augaitis, 1608 South 50th Ave., Cicero, Ill. tel. Cicero 2633.

ŽENOTA PUSAMŽIAUS pora paieškome darbų ant ukės. Abudu esame ukininkai, gerai patyrę ukės darbuose. Kam reikalingi tokie darbininkai, atsišaukite. M. A. Alekas, BOON, MICH.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA ŠVARI atsakominga mergina prie abelno namų darbo mažame apartmente. Vienas vaikas, gyventi ant vietos. Šaukite Rogers Park 9382.

REIKALINGA MERGINA nuo 21 iki 35 metų amžiaus, prie abelno namų darbo. Gyvenimas ant vietos, 3 žmonės šeimynoje, 2 vakarus ir kas antras sekmadienis paliuosuojama. 5852 N. Kilbourn Ave. Tel. Avenue 3930.

PRESS OPERATORIŲ ANT marškinių. Taipgi patyrusių finišerkų. Manhalan Laundry, 5530 Cermak Road, Tel. Lawndale 4145.

50 OPERATORIŲ FRONT makerių, taipgi guzikų ir skylučių siuvėjų ant skalbiamų dresių. Geriausios darbo sąlygos, geros kainos, nuolatinis darbas. KORACH BROS. 913 W. Van Buren St. 5 aukštas.

PATYRUSI MOTERIS SKUDURAMS skirstyti; kreiptis 3515 W. 12th Place į garažą.

REIKIA MERGINOS RUOŠOS darbui, penkias dienas savaitėj, 3 žmonės, Tel. Plaza 2510, Burba, 6507 Ingleside Ave.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA KARPENTERIŲ, turi buti patyrę namų taisytojai (unijistai). Kreiptis vakare 6 val., 2716 W. 42nd St., antras aukštas.

REIKALINGAS DISTRIBUTERIS didelės ir gerai žinomos brewrės. Geros sąlygos dėl gero lietuvio. Rašykitę laišką 1739 So. Halsted St., Box 2341.

REIKALINGAS DARBININKAS apsukrus ir bent kiek patyręs dirbti restorane. GEORGE'S CAFE, 3465 So. Morgan St.

FURNISHED ROOM—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

ŠVARUS KAMBARYS rendon— pageidaujama vaikinui. Suaugusi šeimyna. Gera transportacija. Pigiai. Telefonas namuose. 2436 W. 45th Street.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODU DUONOS KEPYKLĄ su namu arba ir vieną biznį, biznis įgyventas per ilgus metus; pardavimo priežastis — senatvė. Noriu poilsio. Biznio vieta ir savininko antrašas 2808 Emerald Ave. Chicago, Ill. Tel. Calumet 4959.

PARDAVIMUI TAVERNAS su 16 kambarių ruiminghouse, arba mainysiu, kas ką turite. 2113 South Halsted St.

PARDAVIMUI GERAI APSIMOKĄS modernas tavernas, priežastis —kitas biznis. 434 West 31st St.

PARSIDUODA TAVERNAS labai pigiai. Biznis išdirbtas— priežastis—liga. 6528 So. Ashland Ave.

PARSIDUODA TAVERNAS — kampinis namas. 3267 So. Halsted Street.

PARSIDUODA KRIAUČIŲ ŠAPA pigiai. Renda pigi, kreipkitės 702 W. 35th St. Tel. Yards 5552.

PARSIDUODA TAVERNAS, lietuvių apgyventoj apylinkėj. Biznis atdaras per 8 metus. Kampinis namas, salė dėl parengimų ir 4 kambariai pagyvenimui. Mes pirkome nuosavą namą, todėl parduosime vietą pigiai, kreipkitės antrašu: 3259 SO. UNION AVE.

PARDAVIMUI DELIKATESŲ krautuvė su staku, refrigeratoriu. 2437 W. 69th St. Pasimatymui pašaukti South Shore 1432.

PARDAVIMUI TAVERNAS, biznis kampinis, išdirbtas per daug metų. 3200 So. Lituanica Ave.

RENDAI TAVERNAS, biznis išdirbtas, 4 gyvenimui kambariai, garu šildymas, rendos $35. 8814 Houston Ave., So. Chicago, Ill. Tel. So. Chicago 0789, M. Pearson.

PARDAVIMUI PIGIAI TAVERNAS, arti dirbtuvių ir trafiko. Savininkė nupirko biznį Willow Springs. 3440 So. Morgan St., Tel. YARDS 0699.

SIUVĖJO IR VALYTOJO išdirbta vieta, garu šildymas, puikus gyvenimui butas, išvyks į Los Angeles, $125.00. 6509 So. Kedzie Ave.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

PRIE EŽERO KATEDŽĖ $1500.00 — PASIULO PUIKIĄ KATEDŽĘ izoliuota su celopaks, prie gražaus, šaltiningo, smėlio dugnu ežero. Lotas 78 pėdų, priešakis prieina prie vandens. Mažas įmokėjimas, likusią terminais. Box B 1—1739 S. Halsted St.

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ medinis prie 63 gat. su groserne — įsteigta 18 metų to paties savininko, karšto vandens šildomas, 2 karų garažas. Parduoda blogos sveikatos verčiamas, didelis bargenas. Kreiptis 1851 West 63rd St.

DARBO ŽMOGAUS PROGA
2 flatų plytinis namas, 6 po 6 kambarius, karšto vandens šildymas, garažai, geram stovy, tiktai $4450.00, arti 37 ir Emerald ave. Veik dabar. Manor Realty 2532 W. 63rd St., Tel. Hemlock 8300.

6225 S. ROCKWELL
6409 SO. TALMAN
Naujo modelio, 5 kambarių plytinis namas, tuojau nuosavybė, mainys. Pasimatyti su statytojais, Shalon, tel. Hemlock 8300.

MORTGAGE HOUSE parduos janitoriams arba mažiems investuotojams nuo 6 iki 24 apartmentų namus, 15% įmokėti. Room 1145— 111 W. Washington St.

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ Cottage Chicago Lawn. Turi buti parduota į trumpą laiką visai pigiai. Savininkas 2638 W. 69th St.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

BARGENAS. 40 AKRŲ Illinois farma, arti Braidwood, budinkai, arkliai, karvė, 13 kiaulių, 150 vištų ir įrankiai. Kaina $3500, savininkas 1823 So. Drake Ave., beismente, tel. Rockwell 1580.

5 AKRŲ VIŠTŲ UKIS Denotte, Ind., 4 kambarių namas, elektrika, vištos ir budinkas, $290 įmokėti, lengvus išmokėjimai. F. A., 3111 West 15th St.

PARSIDUODA 2-FLATIS, murinis po 5 kambarius. Pirmas flatas karštu vandeniu šildomas, 2 karų garažas. Lotas ir pusė. Labai šviesi vieta, 1 blokas iki Western Ave. Kaina $6000. Mažai reikia įnešti arba mainysiu. CHAS. URNICH, (Urnikas), 2500 W. 63rd St. Tel. Prospect 6025.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokedamas cash uz rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

MOVING AND EXPRESSING
Perkraustymas ir Važma

BALDŲ — PIANŲ KRAUSTYMAS anglių, juodžemio pristatymas. Seniausias lietuvis baldų kraustytojas Chicagoje. Visi baldai nešami su ypatinga atsarga, darbas užtikrintas. ALISAUSKAS SONS, 7100 So. Talman Ave. Prospect 8742

SOIL—FOR SALE
Juodžemis—Pardavimui

Tel. OAK LAWN 193—J-1.
STANLEY GAVCUS
Parduoda išpudintą žemę tręšai, 1 bušelis 25c—5 bušeliai $1.00—15 bušelių $2.50. Kreipkitės dėl kainų, dėl didesnių kiekių. Iškraustome nebrangia kaina. Anglys tiesiai iš kasyklų. 110 SOUTH RIDGELAND AVE., WORTH, ILL.

JUODŽEMIS MAIŠYTAS su humus ir Peat Moss — įtręštas—parduodamas bušeliais ir važmomis— 5 bušeliai už $1.00—10 bušelių už $1.50. Pristatom visur.
CHARLES GAVCUS,
6100 S. State. Tel. Wentworth 7942

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

PIRMIEJI MORGIČIAI Parsiduoda ant tikrai saugios nuosavybės. $1.00 iki $5,000, 5% iki 6% palukanų. Tel. CENTRAL 5225.

PASKOLOS DĖL NAMŲ
SIMANO DAUKANTO
FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Rašt.

PASKOLOS
Ant 1-mų ir 2-rų MORGIČIŲ
Greita Veikla—Geri Terminai
PETERS BROS. & CO.
1647 W. 47th Street
2-ras aukštas.
(Tarpe Marshfield ir Paulina gat.)

VILNIUS IR AMERIKOS BENDRADARBIAVIMAS

Vilniaus Kraštui Remti Vyr. Komitetas steigia Vilniuje Vaikų Namelius ir skiria jiems Amerikos miestų vardus. — Steigiama penkiolika Vaikų Namelių. — Tai bus įamžinimas tų amerikiečių miestų, kurie seniau ir dabar teikė ir teikia Lietuvos reikalams paramos.

Vilniaus Kraštui Remti Vyr. Komiteto sąmatoje numatyta steigti Vilniuje penkiolika vaikų darželių—jie bus vadinami *Vilniaus Lietuvių Vaikų Nameliais.* Vaikų darželių idėja atėjo į Lietuvą iš vakarų Europos. Tai yra itin gera auklėjimo institucija, kur namų aplinkumoje tam tikrais vaikų darbeliais pedagogų priežiūroje vaikai pratinami prie darbo ir mokslo. Įvairių vaikų amžiui pritaikytų mokslo ir žaislelių pagalba vaikuose keliamas susidomėjimas įvairiais daiktais ir darbais, ruošiant juos mokyklai, pratinant ir žaidimo metu pamylėti darbą ir mokslą.

Vieną amerikietį auklėtoja kartą paklausė motiną, kada reikia pradėti auklėti vaiką. Jis į klausimą atsakė klausimu:

—Kada tamsta lauki kudikio?

Ji nusijuokė ir atsakė:

—Mano sunelis jau eina penktus metus.

—Motina,—sušuko auklėtojas,—Ko tamsta čia su manim kalbi ir gaišini laiką? Skubėk namo prie savo vaiko. Tamsta jau pražiopsojai penkerius metus!

Iš to išeina, kad kudikį auklėti reikia ne nuo penktų metų, ne nuo ketvirtų, bet dar anksčiau. Tas pagrindas, kurį kudikyje paliks pradžios žingsniai, bus svarbiausias pagrindas visam jo gyvenimui. Tą mintim vaduojasi ir Vilniaus Kraštui Remti Komitetas: *pradėti auklėti vaikus nuo pat mažųjų dienų, nuo to laiko kada jie pradeda kalbėti, kada juose jau vystosi susidomėjimas aplinkumos gyvenimu ir reiškiniais.*

Didžiausią dėmesį V. K. R. Komitetas kreipia į jaunimo mokslinimą ir auklėjimą, kad ateityje iš jo išeitų stiprios dvasios gerai paruošti gyvenimo kovoms lietuvai. To pasiekti galima tik tuo atveju, jei kudikių auklėjimas bus rimtai pastatytas nuo pat mažens.

V. K. R. Komitetui rupėjo dar ir kitas klausimas. Amerikiečių pagalba Lietuvai ir amerikiečių įtaka įvairiose musų viešojo gyvenimo srityse visada budavo labai žymi. Tai įtakai pabrėžti ir kartu su tuo Lietuvos sostinės Vilniaus ryšiams su Amerikos lietuviais sustiprinti V. K. R. Komitetas ryžosi dabar steigiamus Vaikų Namelius pavadinti vieną amerikiečių didvyrių Dariaus ir Girėno vardu, o kitus—Amerikos didžiųjų miestų vardais, kur daugiausia gyvena musų išeivių. Neilgai betrukus Vilniuje bus įsteigti Vaikų Nameliai išais vardais:

1. Vaikų Namelis Dariaus-Girėno vardo;
2. Vaikų Namelis Chicago I;
3. Vaikų Namelis Chicago II;
4. Vaikų Namelis Chicago III;
5. Vaikų Namelis Chicago IV;
6. Vaikų Namelis New York;
7. Vaikų Namelis Brooklyn;
8. Vaikų Namelis Baltimore;
9. Vaikų Namelis Boston;
10. Vaikų Namelis Pittsburgh;
11. Vaikų Namelis Cleveland;
12. Vaikų Namelis Detroit;
13. Vaikų Namelis Philadelphia;
14. Vaikų Namelis Scranton;
15. Vaikų Namelis Waterbury.

Šiems Vaikų Nameliams įsteigti, žinoma, reikia lėšų. *Komiteto vadovybė, be abejojimo, kreipsis į amerikiečius, prašydama, kad čia išvardintuose miestuose susidarytų ponių komitetai ir kad jos taip komitetus įstiprintų, kad jie galėtų netik ..padėti įsteigti darželius, bet padėtų juos ateityje ir išlaikyti, ligi Vilnius jau bus tiek sustiprėjęs finansiškai, kad nebereikalaus pašalinės pagalbos. . .*

Manc asmeniniai ši idėja labai sujaudino: ar gali buti gražesnė pagalba vilniečiams, kaip suteikti jų vaikučiams tobulas sąlygas auklėtis ir ruoštis sunkiam mokyklos darbui? Ar gali buti gražesnis Lietuvos ir Amerikos bendravimo pavyzdys, kaip Vaikų Namelis, kurio įsteigimui ir išlaikymui prisideda amerikiečiai, ypač jų ponios, Lietuvos sesės?

Vykdamas į Vilnių į vasario 16 dienos iškilmes, kalbėjausi su Vilniaus Kraštui Remti Komiteto pirmininku Dr. J. Navaku ir kaip tik mudviejų pasikalbėjime buvo paliestas tas Vilniaus Vaikų Namelių klausimas. Ponas Pirmininkas painformavo mane, kad V. K. R. Komitetas ketina visai netolimoje ateityje turėti Vilniuje jau 15 Vaikų Namelių, kiekviename jų bus po 60 vaikučių. Tuo budu Komitetas ketina duoti visus galimumus ruoštis mokyklai net devyniems šimtams Vilniaus lietuvių vaikų.

—Musų Komiteto sąmatoje, —sako man ponas Pirmininkas, —Vaikų Nameliams numatoma metams 165,000 litų. Tai yra suma, kurios mažinti jau nebegalima. Ji gal net turėtų buti ir padidinta, turint galvoje reikalingų mokslo ir vaikų darbelių priemonių papildymą ir atnaujinimą. Sąmata sudaryta labai kruopščiai ir rupestingai; pasinaudojant tokių namelių, arba darželių, patyrimais. Jų yra nemaža Kaune ir jie jau įnešė daug naujo ir gero į musų kudikių auklėjimo ir paruošimo darbą.

—Kiekvieno vaikų namelio išlaikymas reikalauja, kaip mums parodo kitų tokių įstaigų praktika, nemažiau kaip 11,000 litų metams. Šią sumą sudaro tokios pozicijos: alga darželio vedėjai—2,400 litų metams; vedėjos padėjėja—1,800 lt.; tarnaitė—400 lt., buto nuoma—1,200 lt.; kuras ir šviesa—750 lt.; maistas vaikams—4,050 lt.; auklėjimo priemonės ir darbo medžiaga —30 lt.; švaros palaikymas—100 lt.

—Kiek kaštuotu vieno tokio namelio įrengimas?—Klausiu pirmininką.

—Įrengti namelį, aprupinti jį tinkamais baldais ir įvairiomis mokslo ir darbo priemonėmis, manome, kaštuos apie 10,000 litų, maž daug apie pusantro tukstančio dolerių. *Kitais žodžiais sakant, pirmais metais kiekvienam darželiui reikia nemažiau, kaip* 21,000 *litų, o kitais metais, kai nebereikia pirkti baldų ir kitų įrengimų, gali pakakti, žinoma, labai kukliai skaičiuojant,* 11,000 *litų, arba apie* 2,000 *dolerių.*

Po valandėlės ponas Pirmininkas klausia manęs:

—Ar tamsta manai, kad amerikiečiai pritars ir padės mums dirbti tokį darbą?

Ką aš galėjau į tai atsakyti? Jei aš bučiau tie amerikiečiai, jei aš galėčiau disponuoti tokia suma, kaip 21,000 litų metams, čia pat bučiau padavęs ponui Pirmininkui ranką ir pasakęs:

—Štai prašau, aš sutinku įsteigti ir išlaikyti vieną Vaikų Namelį Vilniaus vaikučiams...

VIETOJE TOKIO ATSAKYMO ATSARGIAI PAREIŠKIAU KAD AMERIKIEČIAI VISADA LABAI JAUTRIAI PAREMDAVO KIEKVIENĄ LIETUVOS ŽMONIŲ GERĄ IR KILNŲ DARBĄ. MANAU, KAD ŠIUO MOMENTU VAIKŲ NAMELIŲ IDĖJA YRA VIENA KILNIAUSIŲ. PASAKIAU DAR, KAD NEABEJOJU, JOG KIEKVIENA LIETUVĖ MOTINA ARBA IR NE MOTINA AMERIKOJE KARŠTAI PRITARS SUMANYMUI IR PRISIDĖS PRIE JO ĮGYVENDINIMO, TIK REIKIA AMERIKIEČIAMS ATVIRAI IR AIŠKIAI REIKALĄ IŠDĖSTYTI IR JUOS SUDOMINTI.

Pasakiau dar, kad pono Pirmininko parinkti Vaikų Nameliams Amerikos miestų vardai yra labai vykęs sumanymas. Amerikiečiai, be abejojimo, patys susidomės ir pritrauks prie savo komitetų angliškai kalbančius Amerikos pasiturinčius piliečius, kurie neatsisakys padėti, ypač jei bus pakviesti kaipo garbės nariai. Pagaliau, amerikiečius turėtų, sakau Pirmininkui, sudominti tai, kad jų atskiruose miestuose Vaikų Namelių Komitetai turės aiškų tikslą: *jų aukos išlaikys musų auklėjimo įstaigas ir ..tuo ..budu ilgiems metams įamžins amerikiečių vardą ir vardą tų miestų, kurių garbei bus pavadinti Vaikų Nameliai.*

K. V-as

Smerkia Plieno Firmą už Šnipų Naudojimą

Su Jų Pagalba Kovojo Uniją

Federalė Darbo Taryba vakar išleido pareiškimą, kuriame smerkia Borg-Warner Corporacijos skyrių, Calumet Steel Division, už naudojimą šnipų kovai su unija. Firmos dirbtuvės randasi Chicago Heights, Illinois.

Tyrinėjime, sako Taryba, pasirodė, kad Calumet Steel firma turėjo pasamdžiusi šnipų iš Corporations Auxiliary Company, kuri daugiausia industriniu šnipinėjimu užsiima.

Taryba savo nuosprendyj įsakė bendrovei pripažinti kolektyvėms deryboms Steel Workers Organizing Committee, ir su ja pasirašyti kontraktą.

Gyventojų Skaičius Mažta Westsidėj, 18-toj Apylinkėj

Keliasi Į Miesto Pakraščius

Nors cenzo ėmimas dar nepasibaigė, bet valdžia jau paskelbė prelimnarį raportą apie Chicago.

Iš jo pasirodo, kad Chicagos Westsidėj, tarp Roosevelt ir Cermak gatvių, ir tarp Chicagos upės ir Homan avenue, smarkiai krenta gyventojų skaičius.

Šimet 18-tos Apylinkėj ir Westsidėj yra 20 mažiau gyventojų, negu pereitais cenzo metais, tai yra 1930. To distrikto gyventojai keliasi gyventi į miesto pakraščius, Southwest, Northwest dalyse, taipgi į priemiesčius.

Westsidės ir 18-tos Apylinkės gyventojų didžiumą sudaro čekai, slovakai, lenkai ir lietuviai.

Sekmadienį Prasideda Vasaros Laikas!

Nepamirškite, kad šį sekmadienį, balandžio 28 d., Chicagoj ir apylinkėje prasideda vasaros laikas—Daylight Saving Time. Einant gultų šeštadienio naktį pavarykite laikrodžius vieną valandą pirmyn.

Laiškai Chicagon Iš Vokietijos Per Rusiją, Japoniją

Nori Išvengti Anglų Cenzuros

Chicagos Pašto viršininkas, Ernest J. Kruetgen vakar paskelbė, kad Chicagon ateina nemažai laiškų iš Vokietijos per "užpakalines duris". Norėdami apeiti Anglijos cenzurą, vokiečiai sumanė laiškus siųsti per Rusiją, Sibirą ir Japoniją.

Kai kurie chicagiečiai nori panašiai laiškus siųsti su pinigais savo giminaičiams Vokietijoj, bet Kruetgen pareiškė, kad pašto įstatymai tai draudžia ir tokių laiškų nepriims. O jeigu priims, tai siųs juos reguliariu keliu, tai yra tiesiai Europon per Atlantą.

Anglijos cenzoriai iš visų laiškų, siunčiamų Vokietijon per Atlanto vandenyną, išiminėja pinigus ir visas brangenybes. Anglai tokį žinksnį aiškina tuo, kad kuo mažiau valiutos Hitleris gaus iš užsienio, tuo trumpiau jis galės karą tęsti.

Link-Belt Co., Pelnas Pakilo

Link-Belt Bendrovė skelbia, kad per pirmus tris šių metų mėnesius padarė $423,956 grynno pelno. Pernai per pirmus tris mėnesius pelno turėjo $199,161, o pernai per visus metus — $1,957,855.

Elektra Chicagoj

Commonwealth Edison bendrovė vakar paskelbė, kad pereitą savaitę chicagiečiai sunaudojo 143,912,000 kilovatines valandas elektros, apie 3,750,000 valandų daugiau, negu savaitę prieš tai.

Minės C.C.C. Septintas Sukaktuves

C.C.C. stovyklos Chicagoj sekmadienį minės savo septintas sukaktuves ir tam tikslui rengia gražias iškilmes. Jos įvyks Skokie Lagoon projekte, kurį vykina C.C.C. berniukai. Jų stovyklos, gyvenami kambariai, taipgi pats projektas bus atdari publikai, ir kas norės, galės įstaigą aplankyti. Per visą dieną vyks įvairus programai, kuriuos pildys stovyklos bernuikai.

Projekto viršininkas yra E J. Lundin iš valdžios parkų administracijos, National Park Service.

Veltui Moterys Vargsta - - -

Moterys ir merginos dažnai visokiomis dietom's, vaistais, masažais ir vonimis bando pataisyti savo figūras, bet Dr. H. A. Orvis'ui atrodo, kad visos jų pastangos eina nelekais.

Kalbėdamas daktarų suvažiavime, Winnetkoj, jis vakar pareiškė, kad žmogaus kuno pavidalas buna nustatytas kai jis gimsta, ir nei vaistai, nei dietos nei kitos priemonės prigimties nepataisys nei nepakeis.

Horner Padovanojo Valstijai Knygyną Apie Lincolną

Brangi Istorinė Medžiaga

Illinois State Historical Society vakar paskelbė, kad gubernatorius Henry Horner padovanojo valstijos gyventojams savo nepaprastai brangią ir aukštai vertinamą biblioteką literaturos apie prezidentą Lincolną.

Rinkinį sudaro 2,000 knygų, 3,700 pamfletų ir 800 įvairių programų, katalogų ir įvairenybių apie Lincolną. Piniginiai rinkinio vertė siekia virš $75,000. Juo ikišiol naudojosi tiktai mokslininkai, bet dabar visa ta brangi medžiaga apie garsų Amerikos didvyrį bus prieinama ir visuomenei.

Rinkinį globos Illinois Historical Society.

Pardavė 462 Lotus iš Licitacijos

$10 Iki $180

Vakar apskričio iždo raštinė išpardavė licitacijos keliu 452 lotus Franklin Parke už nesumokėtus taksus. Kai kurie taksai buvo nemokėti net nuo 1897 metų.

Spekuliatoriai supirko lotus, mokėdami už juos nuo $10 iki $180.

Mokinosi Vairuoti, Sužeidė Moteriškę

Po areštu yra 22 metų jaunuolis George Novak, nuo 1460 Fry street. Besimokindamas vairubti automobilį, prie Blackhawk ir Noble gatvių, jisai suvažinėjo ir sunkiai sužeidė 56 metų moteriškę, Mrs. Mary Switonuska, nuo 1425 Ada street.

Novak bandė pabėgti iš nelaimės vietos, bet netoliese buvęs policistas įvykį pamatė.

Traukia Teisman Bridgeporto Republikoną

Apskričio teisėjas Jarecki vakar patraukė atsakomybėn 11-to wardo (Bridgeporto) republikoną, Dr. Alexą Prominski. Jis kandidatavo į wardo committeemanus, bet pralaimėjo — kandidatui William S. Finucane.

Prominski ir šeši kiti vietos republikonai yra kaltinami betvarkės kėlimu prie balsavimo stočių nominacijų dieną.

Atidarė Vėžio Kontrolės Stotį

Valstijos sveikatos departamentas vakar Chicagoj atidarė vėžio kontrolės stotį ir kliniką, adresu 1800 Fillmore St. Jos viršininkais yra Dr. R. V. Brokaw, Dr. D. J. Davis iš Illinois universiteto ir Dr. Perry J. Melnick.

Pavasari Ne Vien Jaunuoliai Svajoja...

Anglai mėgsta sakyti, kad pavasaryj jaunuolio mintys krypsta prie meilės. Bet tam yra išimčių. Štai, panašiai svajojo ir Martin Sohol, dekoratorius gyvenantis adresu 2447 Rockwell Street. Jis yra 80 metų amžiaus.

Užvakar jis apsivedė. Jo žmona buvo 66 metų Tillie Hedberg, gyvenanti ad. 2441 N. Rockwell street.

Vakar jie išvažiavo "honeymoonui".

SLA Pildomosios Tarybos Rinkimų Rezultatai

Naujos kuopos: 48, 50, 172

(Buvo paskelbta 226, 263, 265, 212, 139, 238, 36, 353, 289, 30, 63, 104, 109, 129, 11, 60, 64, 188, 260, 16, 40, 68, 77, 100, 136, 200, 284, 352, 41, 101, 242, 262, 342, 301, 313, 341, 38, 344, 125, 158, 371, 14, 42, 89, 152, 217, 17, 43, 58, 88, 131, 270, 86, 90, 128, 198, 236, 323, 105, 169, 171, 266, 99, 120, 156, 177, 34, 211, 178, 192, 95, 165, 170, 192 ir 195

Į PREZIDENTUS

F. J. BAGOČIUS	**1,398**
W. F. Laukaitis	947
J. Miliauskas	276

Į VICE-PREZIDENTUS

J. K. MAŽUKNA	**1,575**
V. G. Kerševičius	991

Į SEKRETORIUS

D. PILKA	**940**
M. Vinikas	1,325
K. Michelsonas	295

Į IŽDININKUS

K. P. GUGIS	**1,370**
J. J. Bachunas	918
J. Žebris	284

Į IŽDO GLOBĖJUS

E. MIKUŽIUTĖ	**1,307**
P. DARGIS	**1,250**
S. Mockus	1,169
J. Brazauskas	771
J. Jauškevičius Jr.	257
J. K. Urbonas	182

Į DAKTARUS-KVOTĖJUS

DR. J. STANESLOW	**1,230**
Dr. S. Biežis	931
Dr. A. L. Graičunas	399

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo Marquetteparkietis

● Ties 653 West Chicago avenue susikulė gatvekaris ir keleivinis automobilis, kuriame važiavo 43 metų marquetteparkietis John Reddington, nuo 6231 S. Richmond street. Jisai buvo užmuštas vietoj. Kitas automobilio keleivis, Edward Morrison, nuo 6447 S. Mozart street, buvo lengvai sužeistas.

Smarkiai Nubaudė

● Vakar saugumo teisme trečiu kartu kelių mėnesių bėgyj buvo Nathaniel Black, nuo 2962 Ellis Avenue. Šį kartą jis gavo 5 dienas už neatsargumą, užsimokėjo $25 už važinėjimą be valstijos laisnių, $10 už važinėjimą be miesto laisnių ir $10 už pasipriešinimą areštuojančiam policistui.

● *Iš B'nai Israel sinagogo nežinomi vagiliai pasivogė kelis brangius kailinius paltus.*

● Nuo troko pastatyto prie Wilson and Co., dirbtuvių, 4100 S. Ashland avenue, kas tai pavogė šešias dėžes vištų.

10 Chicagiečiu Žuvo Baisiam Natchez Gaisre

Pranešimai iš Natchez, Mississippi sako, kad katastrofingam gaisre kuriam užvakar žuvo 203 žmones, sudegė ir 10 chicagiečių. Tai buvo Walter Barnes, dirigentas orkestro, kuris grojo sudegusioj šokių salėj, ir 9 kiti orkestro nariai.

Nauji Lietuvos Žemėlapiai

"Naujienose" galite gauti naują su sužymėtais vėliausiais Lietuvos rubežiais žemėlapį.

Šiuos žemėlapius galite nusipirkti "Naujienų" raštinėj už 40 centų; per paštą—50c.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.

VAKAR CHICAGOJE

● *Vakar į Chicagos Lincoln žvėryną iš Sumatros, Azijos, buvo atvežti du jauni retos veislės orangutangai. Juos jau galima pamatyti žvėryne, nuo 9-tos ryto iki 5-tos popiet.*

● Prie 63rd ir Langley gatvekaris užmušė 71 metų senelį, Thomas B. Horan, nuo 6240 Langley Avenue.

● *Už ridikiulių vogimą nuo moterų buvo suimtas 24 metų jaunuolis Adie Silvester, 347 E. 45th Street. Jis buvo pagautas dangoraižyj, ad. 333 S. Michigan avenue.*

● *Prie Roosevelt ir Ashland laike muštynių kas tai labai pavojingai peiliu sužeidė 44 metų darbininką, Estawilas Gomez, nuo 840 14th street. Guli apskričio ligoninėje.*

● 3 metų Jennie Nichols, 2512 West 69th street skaudžiai apsidegino užvertusi ant savęs puodą karštos kavos. Nelaimė įvyko ad. 218 West 59th street, kur Nichols šeimyna buvo nuvykusi svečiuotis. Mergaitė žaidė prie stalo ir apvertė kavos puodą patraukusi už staltiesės.

● *Ieloj, netoli Main Stat Banko,* 1965 *Milwaukee avenue du ginkluoti piktadariai atėmė* $280 *nuo krautuvininko Joseph Wronkiewicz,* 1109 *N. Sacramento. Jisai buvo ką tik išėjęs iš banko, kur pasiėmė pinigų dienos apyvartai.*

● *Lockporto pradinės mokyklos mokiniai vakar paskelbė streiką. Jie protestuoja prieš pašalinimą iš pareigų superintendento Albert E. Rosier., Vietos mokyklų taryba atsisako atnaujinti jam kontraktą.*

● Bevairuodamas automobilį, prie Stewart ir 65th Place širdies ataką gavo ir mirė Dr. Ernest R. Reynolds. Buvo 65 metų amžiaus ir gyveno ad. 7200 Yale avenue.

● **Iš trečio aukšto lango Sherwil viešbutyj, 4557 Sheridan Road, iššoko ir užsimuė nežinoma jauna moteriškė. Kambary buvo atrastas jos rikliklius. Jame buvo tik penki centai.**